

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai legyen kapták.
Nem tagoknak előfizetésű díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerda és szombat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
Évi-és 25. szám.
Kéziratosokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

XIV. tenyészállatvásár.

A f. év május hó 2., 3. és 4-én a volt ezredéves kiállási állatkiállítási csarnokában megtartandó, díjazással egybekötött tenyészállatvásár és gépkiállítás bejelentését látarideje április hó 20-án jár le. Díjazásokra a rendező bizottságnak 3000 frt áll rendelkezésére.

Azon tenyészőket, kik sérteseket akarnak a vásárra felküdöni, kérjük, hogy a bejelentéseket — miután a sértesek felhasználára a földművelésügyi miniszter külön engedélyt kell esetről-esetre készítenünk — sürögösen beküldeni sziveskedjenek.

Bejelentési ívek és a vásár tervezete az OMGE. titkári hivatalánál kaphatók.

A XIV. tenyészállatvásár rendezőbizottsága.

Tavaszi luxuslővásárok.

A folyó évi luxuslővásárok második ezikusa a Tattersallban május hó 3., 4. és 5-én fog megtartani.

Bejelentési ívek ezen lővásárookra kaphatók a Tattersall titkárságánál, Bpest külső Kerepesi-út (Tattersall), vagy az OMGE. titkárságánál.

A díjválogás és díjgratás pedig május 12-én fog megtartani.

Közzgazdasági szakosztály ülése.

(1897. április 7.)

Jelen voltak: gróf Desseuffy Aurél, majd később gróf Esterházy Miklós Móríczenkő elnökelte alatt: Békinyi Pál, vasadi Balogh Lajos, Bernát István, dr. Csillag Gyula, dr. Dégen Lajos, Galgolyó Károly, Gostonyi Tibor, dr. Hagara Viktor, Hajdu László, Jablonovszki József, Lejhényi György, Löcherer Andor, báró Malcoms Jeromos, Mauthner Ödön, Nagy György, dr. Pólya Jakab, dr. Rodiczky Jenő,

Szerencs János, Tormay Béla és gróf Zichy Aladár szakosztályi tagok, a tisztviselő kar részéről Forster Géza igazgató, Jessensky Pál titkár, Buday Barna társzerkesztő, Szponz Vilmos segédtitkár és Rubinek Gyula ügyvezető titkár mint előadó.

Gróf Desseuffy Aurél az OMGE. elnöke megnyitja az ülést, melynek első tárgya a mezőgazdasági statisztikai felvételek rendezéséről és az adatszolgáltatás szervezése.

Rubinek Gyula előadja:

Röviden vizsgálja a mezőgazdasági statisztika hiányait, amely nemcsak a viszonylatok csekélységében, de az adatok silányaságá és teljes megbízhatatlanságában nyilvánvaló. Az ily statisztika rosszabb a szeminnél, mert hamis adatok hámis következtetésekre vezetnek. Erős kritika tárgyává teszi különösen a terméstanisztika adatait, melyek az utóbbi években az ország termését túlmagnra, régebben pedig túlalacsonyra becsülték.

Az 1895. év fordulópontot jelez a mezőgazdasági statisztika terén, mert az ez évben eszközött mezőgazdasági statisztikai országos felvétel, melynek adatai nem sokára napvilágra látnak, egy rég sürgetett s megbízható mezőgazdasági statisztikai alapja vettetik meg.

Most már a további feladat az, hogy a meglevő adatok és szerzett tapasztalatok alapján a mezőgazdasági statisztikai felvételek részére állandó szervezet létesítésére irányuljon a földművelésügyi miniszter figyelembe és hogy egy állandó központi szervezése mellett a vidéki szervezetről is gondoskodás történjék. E kívánalom tölcsmólosása azért szükséges és aktuális, mert már a választástól is innen-onnan kést és volt el s ha az adatok kiegesztéséről nem gondoskodunk, egy a különben beces adatok értékeit veszítik, mert el fognak avulni a mezőgazdasági kultúra mai gyors fejlődése mellett.

Javaslatba hozza tehát a szakosztálynak, hogy intven a választmány utján fölterjesztést a földművelésügyi miniszterhez, melyben hivatkozva az 1895. évi mezőgazdasági statisztikai munkálattal rendkívül beces voltára, felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy az adatok állandó kiegesztéséről akként gondoskodjék, hogy állandó szervezettel létesítsen,

mely a meglevő adatokat tovább építse, kiegesztse s ily évenként a felvételeket megismételtesse.

A földmegerhelletés statisztikájára az 1895. évi VIII. t-czikk nem terjeszkedik ki, miután annak konstalálása sok nehézségekbe ütközött volna, ezért ez alkalommal az alább betervezett javaslat erre nem is terjeszkedik ki, lesz alkalma azonban a szakosztálynak egy ezirányban később benyújtandó javaslat alapján e kérdésről is behatóan foglalkozni.

Az előterjesztettek alapján a következő határozati javaslatot nyújtja be a szakosztályhoz kérve annak elfogadását. (Olvassa.)

Mondja ki a szakosztály, hogy:

1., az 1895. évi VIII. t. cz. alapján végrehajtott mezőgazdasági statisztikai összesírt adatainak és tapasztalatainak felhasználásával a mezőgazdasági statisztikai-felvételek új alapra fektetését, szervezését és állandósítását elölzathatlan szükségnek tartja. Ebből folyólag:

2. Felhívja a földművelésügyi miniszter figyelmét az 1895. év III.-ik országos gadiakongresszus XXX. határozatára, mely szerint a mezőgazdasági statisztikai adagyűjtés elálatására egy a feladatának teljesítéséhez szükséges székértelmenmel rendelkező organizmus létesítessék illetleg — amennyiben a tapasztalatok az 1895. évi mezőgazdasági statisztikai összesírt organizmusának célszerűségét beigazolták volna, — az esetleg szükségesnek találó szervezeti módosításokkal a folytatások évenkénti adagyűjtés teljesítésére állandósítottassék.

3. Felkéri továbbá a földművelésügyi minisztert az iránt, hogy az állandó és folytatások mezőgazdasági statisztikai adagyűjtés részletes a mezőgazdasági élet minden fontosabb nyírlánulására kiterjedő tervezetet elkészíttesse, ezt a tervezetet megváltás végett egy statisztikai szakemberekből s egyesületünk küldötötéből alkalkt értekezlet elé terjesztse. 4. Végül felhívja a szakosztály a miniszter figyelmét azokra a hátrányokra, amelyek a mezőgazdasági statisztikai adagyűjtések kétközponti hatóság a miniszterium és az Országos m. kir. Statisztikai Hivatal közötti megosztásával járnak; ez a megosz-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. szám Váci-körút sarok.

Jégar elleni biztosítás.

Legelőnyösebb feltételek, méltányos kártalanítás.

Tűz, baleset és életbiztosítások közvetítése a legkedvezőbb díjtelek mellett.

tás nemcsak az egyöntetű, gyors és tervszerű működést igényli, hanem akadályozza egyáltalán a mezőgazdasági statisztikának fejlődését és ebből folyólag:

őnjánatdonnak véli a szakosztály, hogy a mezőgazdasági statisztikai adatgyűjtés egyetlen hatóságnál összeponossítások, legyen ez a hatóság akár a földművelésügyi miniszterium, akár az Országos m. kir. Statisztikai Hivatal, de látásokok el a megfelelő anyagi és személyi eszközök hiányában, hogy a mezőgazdasági statisztika oly nagyszabású feladatát ne csak kellően és a felmerülő szükségletekhez képest ellátni képes legyen, hanem egyáltalán garanciákat is nyújtson arra nézve, hogy az a kor igényeinek színvonalán állva, terjedelem és megbízhatóság tekintetében fokozatosan fejlődjék.

Törvény Belső az évig folgozott e kérdéssel s tapasztalva, hogy milyen nehéz a kellő és megbízható statisztikai adatok biztosítása jutni, ezért tartja helyesnek a kérdés fölvetését. Fölmenti, hogy az ügyben a földművelésügyi miniszteriumban egy örvényjavaslat készítése folyamában van s a miniszter azon szándékának adott kifejezést, hogy a törvény min hamarabb életbe léptethessék.

Az előadó által benyújtott javaslat 1., 2., 3. pontját elfogadja, s csak a 4-ik pontját tesz észrevételt, mely az egész ügynek miként való szervezésére vonatkozik. Itt tekintetbe kell venni azon adatokat, melyek gyors feldolgozást kívánnak, hogy minél hamarabb legyenek a gazdák és kereskedők használatba bocsátva s ezek az állatstatisztika s a természetudósítás. Az állatstatisztika megjelözi, hogy a jelenleg követett eljárás gyakorlati értekel nem igen bír, ezen az alapon egybe tesz a által, hogy mivel mezőrendéségi törvény a tavaszi örszárakat egy készülőben levő törvény a pontos teljesítést megköveteli s közegkörök (gondoskodók, ekként remény van arra, hogy az év elején begyűjtött adatok, még ugyanazon év végét megelőzőleg rendelkezésre fogynak bocsátottak). A természetstatisztika már néhezbe hozható; fent kell tartani a gazdasági tudósítók, a vármegyei közgazdasági előadók intézményét.

TÁRCZA.

Ecce homo.

(Bárcsony István új könyve.)

Mikor az olvasó könyvet vesz a kezébe, a legközelebbes dolog előtte az, hogy mit akar behoztatni nem áll az a tétel, hogy a jól szentesít és eskütöltött, az olvasó a bizonyítási módja, nem pedig a czélja: érdekli, ha az sikerül, érdekeltetését feléleszt. Figyelmet leköt, akkor az író ügye nyerve van.

A Bárcsony István „Ecce homo” című viselő új könyvének az a czélja, hogy megmutassa a való embert. Még pedig nem olyan kíméletes egyéniségek, akik ó gmerütnél, kiket a finom író megfigyelés költészetében szemügyre keresztül meglátunk és megértünk, igazat is adunk nekik, akkire azonban azt mondjuk, hogy ilyen ember is lehet, de az ember még sem ilyen. Fundamentális, örök, minden átható igazságok mutatják be a való embert, olyanok, amelyekből bennünk is foglaltatik valamelyes s amelyeket valamilyen lényünk, csak az hitványk éppen, hogy tisztán, találaton kívül tudjuk választani a távolabbi rokonságtól.

Hát ezért a fundamentális igazságokat keresi Bárcsony István az emberekben; és ezekért az emberekért nem a szalonok, nem az illatos árszóni női bodorok ajtáin kopogtat, — ez esetben nem lenne szólnunk a mun-

Azon organum (Gazd. Egyet. Országos Szövetkező) kifejezésével, melyet előadott említi, lehet olyan természetstatisztikát egybeállítani, mely bár így is hozzávetőleges lesz, de okvetlenül közeleg fog állani a valósághoz. Egy szóval minél több közeg, minél több ember szolgálataja be az adatokat, annál pontosabb statisztikát állíthatunk egybe s ezért nem helyes a javaslat 4-ik pontját, melyet el hagyjuk.

Gróf Desseoffy Aurél előző agyalást fejezi ki az iránt, hogy ha az előtte szóló által említett közgazdasági előadók, gazdasági tudósítók s gazd. egyet. statisztikai adatok gyűjtésénél nem fognak egyöntetű eljárást követni, ha nem egy központ áll a mezőgazdasági statisztika élén.

Dr. Pálya Jakab azt hiszi, hogy itt a bifurkáció kérdésében tövedes fogg tenn, mert az adatgyűjtést a miniszterium végzi s ez a begyűlt adatokat teszi át feldolgozás végett a statisztikai hivatalhoz. Ez az állapot továbbra is megmaradhat a nélkül, hogy azt központosítani kellene. Nem is erre fektet szülő szűz, hanem arra, hogy mitől több beszélővel lehet az adatgyűjtés kérdése egy anketten. Helyesli a javaslatot, de nem látja az elmentést a két hatóság között.

Hajdu László: Nem egészen úgy áll a dolog, mint előtte szóló magyarázat, amennyiben a földművelésügyi miniszterium gyűjti a közgazdasági előadók és tudósítók jelentéseit és ezeket átteszi a statisztikai hivatalhoz feldolgozás végett, tehát külön hatóság szerzi s külön hivatal dolgozza fel az adatokat, ami a gyorsaság és megbízhatóság rovására van.

Dr. Hagora Viktor: Az előadó javaslatához járul. Szerinte nagyobb espása a magyar gazdának az alacsony terményár, mint a rossz formájú és a gazda szolgálataja az üzletkedésnek, mely felhasználja a gazda tévedéseit, melyek a jó természetstatisztika hiányán alapulnak s azon, hogy a gazda tájékozást nem szerezhet az ország terméseredményeiről. Cél szerűnek tartja azért, hogy a mezőgazdasági statisztika központosítások és egészében a földművelésügyi miniszterium kezébe utalassék. Ennek önző Gulya nem osztja azt a nézetet, mely a statisztikai adatok kezelését és vezetését a földművelésügyi miniszteriumra ki-

vatja bízni, mert így az Országos Statisztikai Hivatal működésénél egyetlen gondköre redukáltának, ez pedig azért állítottat fel a maga szakkeresésében, hogy az egyes áruk statisztikájának dominálja.

Gróf Desseoffy Aurél előző elnök közvető indítványát tesz; mivel a nézetek a szakosztályban kivált a javaslat 4-ik pontjára nézve annyira elágaznak, proponálja, hogy a javaslat 1-3 pontját fogadjuk el a szakosztály, a 4-ik pontot pedig hagyja nyílt kérdésnek, mely fölött az anket lesz hivatala dönteni.

Előadó: hozzájárul a közvető indítványhoz.

Löcherer Andor hangsúlyozza, hogy a mezőgazd. statisztikai felvétel adatai éppen azért nem állanak a valósághoz még közel se, mert az adatok összegyűjtését nem a földművelésügyi miniszterium rendelte el. Azért szük-ségesnek tartja, hogy az adatgyűjtés e miniszterium kezébe tétesse át.

A szakosztály elnök indítványát elfogadva, a határozati javaslat 1., 2., 3. pontját megátvást teszi s a 4-ik pontot nyílt kérdésnek hagyja.

Lépesi tetele az amerikai luczerna beözön- lés ellen.

Rubinek Gyula előadó: Évről-évre tapasztaljuk, hogy a mezőgazdasági termékek árnyatlansága dacára saját, állítólag vannak a felvétel piacainkon mind nagyobb konkurenciával találkoznak. Az olasz bor, szőlő bura, majd az amerikai alma, hús, zár, a mai évben a lőhere, az idén pedig a luczernamag beözönlése, mind több gondot szerez a gazdának.

Az amerikai luczerna- és lőheremag részese kereskedelmi szerződésünk vámtmentese behozattal biztosítanak s ez nem csak azért veszélyes, mert az amerikai termékek előállításának előnye, mert után az amerikai luczerna előadja, de veszedelmes azért is, mert silányabb minőségű és mennyiségű terményt produkál s oly arankaféléket tartalmaz, melyek kiválasztása lehetetlen.

A versenylejt szemben kellő védekezés a vámtmenteselés volna, de az kereskedelmi szerződésünk ezt nem engedik, s emiatt más hátra, minthogy a gazdalközönséget figyelmeztetni a veszedelmre, mely e termékek vásárlásánál.

utra s onnan a mélyébe veti. De az orvadás fennakad, a halál veszedelmében lopegve. Az elnyomottsághoz szokott gyenge, a gyáva ember megretten s még ó rimádkodik onnan felülről bocsánatot, holott arra a másakra s biztos halál torka tártak.

Azután kötelek hoz s feluuzza kiengesztelnek való vigasztalás. Az orvadás, amint a veszedelméről menekül, vákony agyadgy hitvány kecskepásztor s irgalmatlan a mélyébe dobjá.

Hát van-e világbas igazság, mint a nyers erőnek ez a kegyetlen uralma, amely ösztönzést hódolásra készteti a gyengét, s amely semmit sem talál természetesebbnek, mint azt, hogy neki több joga van az élethez, mint a gyengének? És annak a jognak a tudata, mint vérben lépés őstön nemcsak a durva arnyadásban él, hanem közlünk is mindenütt ott, ahol erősszemérésről van szó.

Amint elolvastam ezt a dolgozatot, rögtön tisztában voltam vele, mi az író czélja; Bárcsony a naturális embert akarja bemutatni, tipikus alapvonásokat tükröztet vissza, bemutatja az emberi léleknek, ennek a finom, rejtélyes gépezetnek az utolsó kis kerékét, amelyet a minden embertől egyenlő mély működhet. Ime ott van Joco, a meztelen, szőke, szép kedvesével, akik kegyetlen vérbosszú állának az erőszakos csabítón, azután tánczóknak tovább, mintha semmi sem történt volna; semmiféle pszichológiai komplikáció nem, maradjon vissza. A természetben rövid, de szigorú szabályok uralkodnak: szemet szemért, fogat

kájához, — hanem falvak, tanyák, mezők jámbor népe közül keresi ki az ő alakját.

Azt mondtam az irémet, hogy az olvasót az író czélja eleve nem érdekli; ám mikor ezt a könyvet vesszük a kezünkbe, a mely oly öntudatosan felhívja a figyelmet már a címével is, hogy való emberies vonásokat akar vissza tükrözteni: akkor még sem lehet közömbös a gondolkodó olvasóra, hogy mesed pontokat kell majd neki felfedeznie az író sora között?

Milyen oldalról akarja bemutatni Bárcsony a való embert az ő pusztai alakjaival s mit akar bizonyítani velük, azokból, a kik a mai társadalom embertől oly közeléig érdeklő pszichológiai problémák szívényein? ugyszólván ki-vélesnek?

Gondolkoztam emel, mielőtt hozzá láttam volna a könyv olvasásához s felfeltem, hogy Bárcsony, ez a hű imádója az őrs természetnek, teljes természetű árukkészítő, majd a természet fiaira is idealizálni fog. El voltam rá készülvén, hogy egyik-másik Bárcsony-féle emberben népszinművi alakok fogok feltámadni, a kiket a művészeteskedik kezei gondosan megisztogattak s egyszersmind drasztikus de legizabib vonásokkal is rendszerint megfosztva állítanak a közönség elé.

„Ecce homo” című elbeszélést kellett végig olvasnom, hogy az iróltó önámagban bocsánatot kérjek. Ebben az elbeszélésben az erős és a gyenge pszichológiája van gyönyörűen megrajzolva. A vékony, hitvány terméti kecskepásztor a hatalmas erős orvadásról megtudja, hogy a felesévevel bűnös viszonyban van; elcsúlja egy keskeny szimla

lása folytán előáll. Hogy pedig az amerikai heremag csak minél többen forgalmában, annál szárazságot kell előidézni.

A magvak hamisításáról szóló 1895. évi 46. t.-cziknek végrehajtási rendelete kimondja, hogy a végrehajtással megbízott hatóságoknak jogában áll a magkereskedéssel foglalkozó üzleteket ellenőrizni, ez azonban nem elég, hanem az ellenőrzés teljesítése kell, hogy köteleességükké tétessék.

Az alábbi határozati javaslatot nyújtja be.

Mondja ki a szakosztály, hogy:

Tekintettel arra a veszélyre, amely az amerikai lőheré- és luczernamag beözönlésével a magyar lőheré- és luczernatermelést az által fenyegeti, hogy amerikai lőheré és luczerna az összes európai feleslegeknek úgy a takarmánytermés mennyiségéig, mint minőségéig tekintetében mögötte marad, hogy a lisztharag pusztításának sokkal kevésbé tud ellenállni, mint az európai feleslegek, s hogy az amerikai lőheré- és luczernaféléknek olyan arankafaják előkésődnek, amelyek magja az európai heréfeleket pusztító arankafaják magvánál nagyobb, s így az csak husz-huszszázot % veszteség árán váltható ki az heremagvakból s ezek arankamentessége a jelenben vidvő és lehetséges magvizsgálási módszerek mellett még így sem állapítható meg bizonyossággal, feltétlenül kéri a szakosztály a földművelésügyi minisztert, hogy:

1. sürgősen intézkedjék a miniszter az 1895. évi X. I. t.-cz. és annak végrehajtása ügyében kiadott rendelet szigorú végrehajtására iránt és pedig: az amerikai szárazságszó lőheré- és luczernamag forgalmánál a mag szárazsága ügyé a kereskedő és a közeli forgalomban feltétlenül kitüntetésnek.

2. Ennek ellenőrzéséhez s általában a törvény és rendelet szigorú végrehajtásának érdekében a végrehajtási-rendelet II. Fejezet 10. szakasza ad módosításokat, hogy a végrehajtással megbízott hatóságoknak az üzletek megvizsgálása és minták vétele nemcsak jogukban álljon, de ismétlődő időközönként köteleességükké tétessék.

3. A magyar és osztrák magvizsgáló

állomásoknak az amerikai lőheré és luczerna forgalmában való szigorú követését azok elcsúsztat, hogy — tekintettel az arankamentesítés nehézségeire — költéses voltára és főképpen a megbízható eredmény vizsgálat lehetetlenségére, azok ploembázist megtagadják, a szakosztály helyesli s ezen elbáns további fenntartását kéri.

4. Az általános vámterítési küszöbön álló vizsgálatra tekintettel a lőheré és luczernafélék behozatalára az új vámterításhoz legelőbb a franciászorzi általános vámterítési vámtételeivel egyenlő magasságú védvámok állapításának meg.

Báró Malcom Jeromos helyesli a javaslatot s csak a 2. pontoz tesz észrevételt. Az 1895. évi XLVI. t.-cz. végrehajtására iránt alkotott rendelet aképp intézkedik, mint a javaslat kívánja, tehát felesleges. Indítványozza szóló, hogy a gazdasági egyleteket hívja fel az OMGE., hogy közlönyekben hírvják fel a gazdák figyelmét az amerikai lőheré- és luczernamagvak vásárlásának káros voltára, valamint hogy az említett törvény intencziót magyarázzák meg a gazdáknak.

Malcom János: Itál arra, hogy kivált a kisebb gazda leginkább ki van téve a magteljesítő elkülönítetlen eljárásnak. Elfogadja a javaslatot, mely a bajok orvoslásának módjaitól jól fogja fel, kívánja, hogy azok megvalósítsa, minél előbb sikerre vezessenek.

Mauthner Odón: példával illusztrálja, hogy az utóbbi két év alatt az amerikai luczerna és heremag beözönlése mennyi kárt okoz a magyar termelőnek s az árakat mennyire leszorította. Kívánja, hogy mindazokra, kik az amerikai magvakat forgalmába hozzák, érzékeny büntetésnek szabassék.

Előnk és előnk ismételt felszólalása után a szakosztály a javaslatot előadó és Mauthner Odón módosítását elfogadja. Ezzel Vasvári Balogh Lajos tartott előadást. A kisbirtokosok helyzetének javítása czimrel, melyet a szakosztály tagjai figyelemmel hallgattak végig s melyért Graf Dessewffy Aurél javaslatára a szakosztály felolvasónak köszönetet szavaz.

A gabnapiacz helyzete.

Ha igaz az, hogy Magyarországon ez időszerű még földmívelő állam, és ha nem lehet kétségbe vonni azt, hogy dacára minden az ipar fejlesztésére irányuló erőlködésnek, még sokáig és tulymóny részben talán örökre az is fog maradni, akkor bizonyos az is, hogy a nemzet jövője mezőgazdaságának helyzetétől függ és fog függeni még sokáig. Mindnyáján tudjuk, hogy a magyar mezőgazdaság keretén belül a buza-termelés fontossága mily kiválóan nagy. Azokra a jó tanácsokra, melyeket a merkantilista urak nekünk adni szoktak a amelyekkel a magyar gazdát arra sarkallják, hogy abbahagyja a keveset, vagy éppen semmit sem jövedelmező buza-termelést, más ágak kultiválására térjen át, találon megfelelték a magyar-örv gazdasági akadémia tanárai: Hensch Arpád, legutóbb pedig Cserháti Sándor az ő „Mezőgazdasági Szemléjében”.

Annál súlyosabban esik azonban latba az, ami ezidőszerint a bözrétnek, tehát a budapesti bözrén is történik. Arról van szó, hogy a buzának ára, amely a legutóbbi események folytán a mult év végén némileg kedvezően folytán, ismét lenyomassék a régi vízóra, sőt még ez alá is. Ha valaki összehasonlítja a decembri vagy januári árakat a maiakkal, könnyen konstatalhatja azoknak nagymérvő esését. Eljutottunk odáig, hogy még ilyen árak mellett sem igen akad vevő s a bözrének jala maga is szinte javeszkelve utal arra, hogy a mult hétén ár nélkül adták el a buzát a budapesti piacon. Ez annyit jelent, hogy a vevők a vásárló malmok tetszésére

fogott, aztán meg minden, fennakadás nélkül a maga útján.

Abrányét felé elvének nincs itt divatja. A paraszt menyecske megfogja a kedvesét, a kít hütlenség ért s a halál utójáról visszatérnek szerelmes ihgélssel sugia oda, hogy ha még egyszer hütlenségen kapja, ezektől az ölelésre temertt asszonyt karoktól vágja a halál. A vért nem alkalmas jogvált, nem eszofja meg magát azzal a gyáva megáddással, hogy azt az újabb társadalmi drámák szinre hozzák, hanem követeli a maga jogait. Ez a drasztikus igazság, a mely nélkül az egységesség zavarossá válik és a homályba vész, örösről lékelti át a Bárszony dolgozait. Az a humanizmus, a csulfalt sígöldre az egyéniségnek, a mely legelőbb, bizsözestget, jogot s becsületet takar magába, hogy az így lehamozott báb a cselzésérőszeghez annál jobban alkalmazkodhassék: az a sígördő nem nyílt meg a Bárszony emberei előtt. A természet meghamisításán méltóságával járnak azok s nincs más hibájuk és nincs más erényük, mint hogy emberek.

De mégsem szőz emberek ezek. Bárszony szereti a jó embereket, azért csakis ezeket szereti: a széplős, fekélyes hazekert kerüli ő; ám azért nem mosdat meg minden embert parfümös vízben, hogy jóit, hogy szépet lehessen írnia. Az ő szurtos gub betyárja nem ismét felő emberek való társaság, de ebben a mosdatnál általában, vad vesztésben olyan szépen nyilatkozik meg a bűség, meg a hála, hogy szinte jóit esik tudnunk róla, hogy az magyar betyár volt.

A „Czigányvér”-ben azt írja le, hogy esábitja el a cigánylény kedvesét örökös kóborútra. Valóságos költemény ez, és ebbe a gyönyörűen megfestett képheo természetesen oivad bele a cigánylény alakja, akit nyugtalann vére hajt, messze-messze, a vadgalamb utjára.

A leírás szépségére nézve vetekedő lehet az „Pakász törté”. Itt is a vért halítja, úzi az őrg pakász a halastól mészmalánáig, s ami történik, az az egyszerű, oly természetes, hogy talán csak a Bárszony finom megfigyelő képessége tudott abban életet feldezeni: mégis folyton történik valami, minden el, mozog körülöttük, látunk és hallunk egy időben; mert Bársnyónak meg van az ereje, hogy le tud bennünket körti olyan helyen, ahol talán egy kamazs maradt, mi sem tudnánk feldezeni.

Mind egyik elbeszéléséről lehetne valamit mondani, mert mindegyik nyomot hagy az emberben; lehet, egészen fel fogás dolga, hogy én mégis a „Hajnaliodik” cz. dolgozatára gondolok vissza a legutóbb gyönyörűséggel. Ebben a mély megfigyelő képesség az egészésség, vidám humorral páros. Az alábbi mészmalánánál s annak történeténél a páterektől. Ezzel paszulnyeszen van. Az urfika elkezdi gonoszodni a paszulnyeszdő léányok között, kamazsok esinyekelt riasztgatót öket, hanem egyet nem bánt, a kis „vadmascák”, ennek süteményt esen a kosarába. Vojim mit akarhat a kis hami? Maga sem tudja talán, miért zúg az egész szató, még a paszulnyeszdő szának urfika mészmalánán: ott talánja a vadmascák. Az urfi remegni kezd, szájára megrogynak a lábai. A léányok lép s gyenge,

erőfőn karjával a derekhoz nyúl. A léány nem vonakodik, liegve néz-néz a kosarába; a világot sem tudja egyik sem, mi akar most velük történni. És ekkormegesendül a fu fejében a jesusita páterek haragja, meg mintha valami kiáltást hallana: „Finkám, fiukám”. Elereszi a léányt s ragyós léptekkel fel vissza szégyenke a matámlához.

Aki maguk is valamiokor ilyen paszulnyeszdő urfika, az lekébbő mulat a pompás leírásán.

De nem folytatom tovább az „Ecece homo” ismertetését; olvassuk magunk ezt a könyvet, ha világművelő, valódi, zamatos alakokból akarunk gyönyörűdni. Nekünk kell a legjobban megérteni és méltányolni Bárszony Istvánt, akit megfigyelésében abban a körében élünk, ahonnan ő tárgyait veszti.

En részemről szeretném, ha Bárszony a maga szemügyért kölcsön adhatná a népszimbiroknak; akkor talán kevesebb pátoszit, kevesebb „kraftausdruck”-kal izentekedő báblalokat, de több lejtelt eredséget, több igazságot az életnek hozhatnák között.

Kevesen vannak iróink között, akik a népéletet igazán ismernek; annál inkább meg kell becslőnnük Bárszony Istvánt, ezt az isten kegyelméből való, hivattot tehetséget, főként azoknak, akik a nép között élve, természetét fogva a leginkább hivattot itélkezők és jutalmazói kell, hogy legyenek az ő irói tevékenységének.

Az „Ecece homo” Singer és Wolfner (Bpest, Andrássy-ut 10) kiadásában jelent meg, ára 1 ft.
Buday Barna.

biztak, hogy 4—6 héten belül válasszák ki annak a napnak az árait, amely nekik leginkább megfelel és fizessenek annyit az átvett búzáért, amennyi e szerint jár.

Ezt az állapotot, amely talán soha még nálunk ilyen formában elő nem fordult, meg lehetne érteni akkor, hogyha rendkívül nagy buzakészletek lennének felhalmozva a világon, s a buza tulajdonosának félni kellene attól, hogy azt eladni nem bírja, mert a készletekkel szemben a kínálat rendkívül csekély. Ha azonban a statisztikai adatokat összevetjük, akkor azt látjuk, hogy tulajdonképpen nagyon kevés a rendelkezésre álló buzamenyiség, szemben a kívánattal és hogy a folyó esztendőnek természetével egykezni lenyomni az árait már most, büns merényelt, mert hiszen senki e világon megmondani nem tudja, hogy e termés hogyan és miként fog alakulni és ennél fogva miként foly a buza árának képzésére. A dolog azonban sajnos mégis így van.

Azért, hogy tisztább képet kapjunk a helyzetről, szükségesnek látjuk a következő adatokat idézni:

Megbízható számítások szerint az amerikai látható készlet az ugynevezett *visible supply*, továbbá az Anglia és kontinens felé uszó mennyiségek és az Angliában felhalmozott készletek kitétek:

	1897-ben	1896-ben quarterekben	1895-ben
márcz. 20-án	9.473.000	12.902.000	15.966.000
febr. 6-án	10.116.000	13.154.000	16.117.000
febr. 6-án	11.276.000	13.423.000	16.391.000
febr. 2-án	12.099.000	14.424.000	16.858.000

Sem a kelet-indiai éhség, sem pedig azon tény, hogy Oroszország földművelési miniszteriumunknak legutóbb kiadott jelentése szerint 1896—1897-ben csakis 22-6 millió hektoliter búzát exportált, szemben az 1894—95. évnél 26 millió hektoliterre rugó exportjával, nem változtatták meg azt, hogy a buza ára a meglevő készletek apadásával együtt le ne szálljon, holott éppen az ellenkezőleg kellett volna történni, mert hiszen a fölét kevesebb a készlet, annál magasabbnak kellene lenni az árnak.

Hasonló jelenségetek mi, a kik a börzének fejlődését figyelemmel kísérjük, már több ízben konstataltuk. Ugyanez volt az eset a mult esztendő elején is. Ha azonban az okot kérdezzük, arra nézve a merkantil táborból csakis egészen ingadozó választ kapunk. Azt mondják, hogy a kilátások jók és hivatkosnak innen-onnan összeszedett tudósításokra. Miután azonban az egész föld buzaterméséről van szó, egyes jelentéktelen vidékek buzatermésének állása normális körülmények között az ár alakulására döntő befolyással nem bírhat. És ha mégis bír, azt csakis úgy érthetjük meg, hogy tulajdonképpen a buza árának lenyomására keresnek ürügyet. Előbb ezt a mindig készen álló túltermelés elméletben találták fel, ma azonban erre hivatkosni nem mernek és csakis félénken emlegetik a kedvező kilátásokat.

Az ár esésének valódi oka azonban egészen más, az, hogy t. i. a *papirbuzában* spekulálók már most kezdik az ősi árat megállapítani, illetőleg már most kezdik az ő eladásaitak gázdát lejáró közzéteben.

Ennek köszönheti a gázda, hogy ha a buza árat öszre már körülbelül 17 frtya fixirozzák. Mit jelent ez a 7 frtya budapesti ár a vidék parasztjának és kisgazdájának, azt nekünk nem szükséges kiszámítani, elég csak utalnunk rá.

A papirbuzá hőséi fénytelenek olcsón adni el, mert különben nem volna vévő, nekik pedig játszaniok életszüksége. Ezen körülmény öszetelálkozásánál köszönheti aztán a gázda, ha öszszel olyan árat kap a termésért, amely mellett megélni többé nem bír.

Kötelességünknek tartottuk, ezekre az állapotokra fölhívni a magyar gazdák figyelmét és kérni őket, kísérjék figyelemmel ezeket a dolgokat annál inkább, mert hiszen jövőjükről van szó. Vessék öszre azon körülményeket, melyek az ár alakulására befolyással vannak, azokkal, amit mi állítottunk, s meg vagyunk róla győződve, hogy nekünk fognak igazat adni és nem fogják kétségbevonni azt, hogy az ugynevezett papirbuzá üzkerdes egyik legnagyobb átka a buzapiacnak. Éppen nem lehet tehát csodálkozni, ha pl. Kanadában több évre terjedő fegyházzal szünták azokat, akik ebbe belebotaszkodtak.

Évről-évre rosszabbá fejlenek a viszonyok, évről-évre kevesebbet kap a gázda munkájáért, ha csak oly rendkívüli körülmények közbe nem jönnek, mint jöttek a mult öszszel. A papirbuzá üzkerdesdel folytonosan nyomják le az árat, míg végül a legtűrelmebb ember előtt is tiszta dolog lesz, hogy ez így tovább immár nem lehet. Mi azt látjuk, hogy ehhez a ponthoz elfogunk érni nem sokára, mert ha rendkívüli körülmények pl. háboru vagy éhínség nem csavarják fel a buza árat, akkor az a fölvő évbén, vagy jövőben oly alacsonyra fog állani, mely mellett a magyar gázda türelmének hurja is elszakad.

Az a körülmény, hogy most a meglehetősen háborus hírek daczára is esik az ár, szintén arra mutat, hogy az üzkerdes immár milyen nagy mértékben elszakadt a realitás éltől. Ha nem volna úgy, akkor a gyöngye készletek, a mult évi silány termés és a háborus kilátások mellett jóval, de jóval jutalmazóbb volna a mezőgazdák fötérmekekéi ára.

Az a körülmény, hogy ez nincsen így, meggyőzheti még azokat is, akik ezekkel a bonolyult thémmákkal nem szívesen foglalkoznak, arról, hogy a gabnapiac helyzete megszünt egészséges és természetes lenni. Ez talán sarkalni fogja őket a kutatásra és akkor eljutnak azokhoz a következtetésekhez, amelyeket fölébb érintettünk. Talán el fogják ismerni azt is, hogy itt tenni kell, meg pedig minél előbb és minél erősebben.

Bernád István.

NÖVÉNYTERMELES.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A kénsvavas káli és szuperfoszfát hatása a fehérvirágú muskatál dóhányra.

➤ Mütrágyva a dóhánytermelés terén különféle kísérletek tetettek. Ha valamely dóhányfaj, úgy — szerény nézetem szerint — a fehérvirágú muskatál az, mely a mütrágyák alkalmazását leginkább megfigyelhátja, mert míg egyrészt mint különleges finomabb faj mindig rá van utalva minőségének javítására, másrészt ha holdankénti termésözoma fokoztatik, a többi dóhányfajok árához viszonyítva, a legkönyvebben adhat a mütrágyák által okozott költségszaporulatot rekompenzációt. Eppen azért, mert a mütrágyázási kísérletek legnagyobb részben szamoshatli és debreczeni levelekkel esztelők, a mütrágyák hatását a finomabb faj muskatál dóhány özomára és ké önosmen minőségére akartam kipróbálni. E körülölt mult év tavaszán *Cserháti Sándor* tanár urhoz, mint a m-óvár növénytermesési kísérleti állomás vezetőjéhez fordultam, hogy bocsassa rendelkezéseimre a kísérlethez szükséges mütrágyát. De már elkéstem, mert a kísérletre szánt mütrágyák szabályozták s így a „Hungaria” részvénársásgától hoztam kénsvavaskáli és primaszuperfoszfátot.

Nem tartom érdektelennek, ha kísérletem eredményét a következőkben közlöm.

A kísérlet helye N-Lónya; a talaj köztöbbit vályog, iszapgyűlékkel.

A dóhánytermelés szánt föld az 1895. év öszén 8" mely szántást kapott; az istállótrágya, mint rendszeren, öszszel, az első szántás előtt kihordva, alszántalót; a mütrágyázásra szánt parcellák trágyázatlanul hagyatták.

Áprilisban a föld másodszor szántáttott meg.

Az ültetés — miután a palánták az elmúlt évben különösen rosszul fejlődtek — csak május 16-án kezdtük. A rendelkezéseimre állott egy g kénsvavas káli és egy g primaszuperfoszfátot 400—400 öles parcellázon használtam fel, úgy a kénsvavas káli, mint a szuperfoszfátot egy kal. holdra számítva. Mindkét mütrágya a palánták helyére, vízben feloldva öntözöttet el. A kísérlet 2 táblán esztelődve, a következő eredményt adta:

1-6 táblán:

1. 400+400 egészen 800 □° kénsvavas káli adott 282 kg. hozamot.

2. 400+400 egészen 800 □° szuperfoszfát adott 285 kg. hozamot.

3. 400+400 egészen 800 □° istállótrágya adott 312 kg. hozamot.

4. 400+400 egészen 800 □° trágyázatlan adott 288 kg. hozamot.

2-ik táblán:

1. 400+400 egészen 800 □° kénsvavas káli adott 348 kg. hozamot.

2. 400+400 egészen 800 □° szuperfoszfát adott 384 kg. hozamot.

3. 400+400 egészen 800 □° istállótrágya adott 375 kg. hozamot.

4. 400+400 egészen 800 □° trágyázatlan adott 345 kg. hozamot.

Mint látjuk, az első táblában a legnagyobb hozamot az istállótrágya adta, a 2-ik táblában ellenben a primaszuperfoszfát.

Hogy a szuperfoszfát az első táblában kisebb termést adott, annak okát abban látom, hogy a dóhány az első táblában teljesen száraz időben került kiltetésre s miután ültetés után sem kapott semmi csapadékot, a szuperfoszfátot trágyázott palánták kiltültek és 3-szor, 4-szer feldoztattak új palántákkal, míg

a 3. táblában, miután ezt már egy kevés eső csapta, a palánt szépen beállott.

A dohány fejlődésén a műtrágyák hatása az első táblán semmi sem nyilatkozott, a mit az agornisz száraz időjárásnak kell tulajdonítani, amely július hó derekát tartott, amikor a korai dohányok már lehugyva a fejlődésnek olyan fokán voltak, hogy kénszer-eréstől kellett tartanunk; szerencsére ekkor csapadékos idők állottak be s így ez a rés is megerősödött, míg a 2-ik táblában az esős idő előnyösen befolyásolta az egész terméket, a dohány szépen fejlődött, a műtrágyafattal trágyázott parcellák tőkén — különösen a 2-ik táblában — a levelek nagyobbak, száruk több volt, mint a kénvasas kálival trágyázott parcellákon. Az eredmény a fejlődésnek megfelelő volt. Czelóm azonban nem csupán az volt, hogy a kísérletezés által a mennyiséget fogozzunk, hanem főleg, hogy lássuk, hogy a műtrágyák vannak-e, milyen hatással a minőségére. Ezen megfigyelés különösen alkalmas lehetett most, amennyiben a dohány bevéltása csak január hóban kezdődött és a november első napjában becsomózott dohánynak több mint 2 hónapig kellett hányában (máglyában) lenni. Főképp a száraz időjárásnak tulajdonítottam, hogy valamennyi dohány nyugodt volt és beadása a fermentálásnak legkisebb jelét sem mutatta. Vízfoltnak, penészek nyoma sem volt.

A superfoszfátos halmazok különösen a 2-ik tábláról sokkal zsirosab tapintatú, színe barnapiros, a levelek kocsnya vastagabb, bordái durvábbak, hasonlítanak az állatrógyával termett levelekhez. A kénvasas kálival trágyázott dohányvelethez világos pirosak, az egész anyag kevésbé a legzsebb színűek, a levelek sokkal finomabbak, bordái vékonyabbak és amellet nyulónyak; pipára gyujtva bár minden erősen illatos, mégis kellemesebb, gyöngébe a superfoszfátos dohánynál.

Ezen kísérletből kiindulva oda kell konkludálnom, hogy a felvérítjük muskatali termelésénél a superfoszfát mennyiségileg több dohánnyal ad, de minőségileg ezen anyagot a kénvasas kálival trágyázott dohánnyal jóval fölmutatja.

Már most átérve a kísérlet anyagi oldalára, az egy métermázs kénvasakálival bekerült hazaszállítva 13 ft 50 krba, a prima superfoszfát mm.-ja pedig 530 ftiba.

A kénvasakálival hozama volt az első táblán a trágyázatlan parcellával szemben — 8 kg. A 2-ik táblában + 1 kg., egészen véve tehát semmi hatása nem volt a mennyiségére. Ebben beszélünk a műtrágya hatásáról, külön külön bálákba rakva, a kénvasakálival trágyázott dohánnyal 1 ft 44 kral nagyból átlagot adott a prima superfoszfát dohánnyal és 1 ft 94 kral nagyból átlagot adott a többi dohánnyal. Volt egészen kénvasakálival trágyázott dohánnyal 282 kg. + 346 kg., tehát 628 kg., mely sulyak javára ivra a q-néműl 1 ft 94 kral beváltat ártóbbaként, hozott a kénvasakálival 12 ft 18 kr, mely levonva a beszerzési áról 13 ft 50 kral, marad holdankint 1 ft 48 k vesztésig. A superfoszfattal trágyázott dohánnyal hozama a trágyázatlan dohánnyal szemben volt: az első táblában — 3 kg., a 2-ik táblában + 39 kg., tehát 36 kg. termelési többlet, mely 20 kral számítva pénzben: 1131 ft beváltat ártóbbaként, hozott a kénvasakálival ebből 630 ft, mint a superfoszfát beszerzési árát, marad 601 ft holdankint nyereség, a superfoszfattal trágyázott dohánnyal. Tekintetbe kell itt venniük, hogy az egyik táblában a superfoszfattal ültetett palánták egy része kiült és a szárazság folytán a hatás — mint az eredmény is mutatja elvészett és így ezen a részen az eredmény nem nyilvánvalóhat és nem is nyilvánvaló.

Moskovicz Mór.

GAZDASÁGI VEGETAN.

Rovatvezető: Dr. Liebermann Leo.

A Thomassalak ciztrátoldható-ságáról.

A műtrágyás ezen, néhány év óta legaktualisabb kérdéséről, a „Köztelek” hasábján már több ízben nyilatkoztam, még pedig olyan értelemben, mely homlokgyezetet állítotték a köfelfogással s kívált azon nézetekkel, melyeknek a németországi agrikulturneműsök és gazdák bódolnak.

Kifejtetem hogy, Wagner és Mareker kísérleteit és következtetéseit miert nem tartom még mostan a *praxis által* elfogadhatónak és azt tanácsotlan a magyar gazdákönoságnak, hogy a Thomassalakot *csontlis* csak önsz (foszforsavtartalmú és lisztflümasz) szerint előkészít meg és vásárolja, legalább addig, míg újabb kísérletek eredményeit nem ismerjük.

Az osztrák vegykísérleti állomások néhány nap előtt Bécsben kongresszust tartottak, melynek egyik ülésén Meissl tanár kollégám referált azon kísérletekről, melyeket a Thomassalak kérdés megoldására végezt. (Hogy Meissl tanár ilyen kísérletekkel foglalkozik, azt már múlt évben közöltem a magyar gazdákönoságnak.)

A kísérletek 50 helyen folytak, mindenütt legalább is 1000 □ méteres parcellákon és egy voltak berendezve, hogy a nitrogén és kálitrágyás mindenütt egyforma volt, csakis a foszforsavtartalom minősége változott: alacsony és magas ciztrátoldhatóságú Thomassalak superfoszfát és zsirtalantól párolt csontlisal.

Kikerülhetetlen, hogy egyik vagy másik helyen a kísérletek nem sikerültek. A jelen esetben is megtrétték, hogy kedvezőtlen időjárás, jégcsapás stb. a Meissl által tervezett kísérletek egy részét megghiúsított. De több, mint 30 helyen sikerültek és az eredmény mindenütt az volt, hogy az alacsony és magas ciztrátoldhatóságú Thomassalak hatása között különbség nem volt.

Meissl ezen kísérletek alapján kísérleteket, hogy kiváncsolszok tartja ugyan a kísérletek folytatását,*) de annyira meg van győződve már most is arról, hogy újabb kísérletek sem fognak lényegesen eltérő eredményeket adni, hogy adott esetben azt tanácsolná a gazdáknak, hogy a Thomassalakot, *egy mint aelött tette, csak összes foszforsavtartalmú és por- (liszt-)flümasz szerint vásárolja.*

Közönlöttök tartozom Meissl tanárnak, hogy ezt a kérdést, mely amúri port volt fel, tisztába egykezett hozni és azt hiszem jó lesz a jövőre nézve azt a tanúságot lenniük, hogy még sem ajánlatos egynehány edénykísérletből, bármilyen practicesnek mutatkoznak is az eredmények, oly messzemenő következtetéseket vonni, mint a hogy azt a német szakemberek tettek, a kik felforgatták az egész Thomassalak-gyártást és kereskedést, nyugtalanították a gazdákönoságnak és megnehezítették a vegykísérleti állomások amúgy sem igen kellemes kontroll-tevékenységét.

Mussl említett kísérletei egy látszik alkalmasnak, míg egy régebbi tévedés helyreigazítására, mely nem más mint az, hogy ugyancsak külföldi közlemények alapján, hajlandók voltak a zsirtalantól csontlisal készítésre kevésbé becsülni. Ez utóbbi tárgyról a jövőben majd más alkalommal szándékozom beszélni.

Bécs, április 6-án.

Dr. Liebermann Leo.

*) Nálunk is folytak. Az idén Zólyomgyégyben kezdették meg.

LÓTENYÉSZTÉS.

A luxuslövásár.

A VI. (tavasz) luxuslövásár a tattersalliban a szokott dínséggel vette kezdetét, a mi az eladókra illeti. A revolvér nem mozdultak ugyan azt, mert különösen eleinte elég gyéren voltak képviselő és meglehetősen tartózkodó magatartást tanusítottak. Pedig a felhozott lóanyag általában véve most sem maradt el minőségileg a korábbi vásárokról színvonalára mögött.

A vásár mint rendezés, azt a benyomást tette, hogy tenyészítőink legnagyobb része a jukker típus tenyészítésére fektet a fészalt. Az itt látható jukkerfogatok között legesősőbbek mindig a lipizai véredek, de ezek több-kévsőbb aprók. Az arab vér után nevelt jukkerok sem nagyobbak az előbbieknél, kevésbé feltűnő akciójuk miatt azonban nem oly letetszősek, mint a lipizaiak. Az angol félvérben tenyészített jukkerok többnyire nagyobbak, kevésbé mutatósok, általában amennyire csak lehetnek, itt a járástul hangsúlyozzunk kell, mert az itt kiállított szokott angol félvérjukkerok között sokkal több a selejtes, mint a többi fajtákban. A lipizai, bá állásban nem elégti is ki formálványt a jobbról az angol szabású lóhoz szokott szemeket, a mint elindul ígétésben gyönyörűvé lesz. A bemutatott angol félvér jukkerok meglehetősen nagy része már külső formájában sem igen válik be. A többnyire igen vékony láb rendszerint kevésbé korrektek mint a lipizaiak peddélja s ha azután síma, éppen nem emelkedett akció mellett nem valami sebesek, akkor alig képesek nagyobb szennációzt kelteni.

És körülmenyes tulajdoniánthó, hogy az itt kiállított szokott jukkerfogatok között a lipizai vérből származó csinosseg onosánszere, bár rendszerben van néhány jó akciósu, jól behajtott angol vérű jukkerfogát is, amelyek sebessegükkel imponálnak. Tagadhatatlan azonban, hogy sebeségükkel azok a jukkerfogatok imponálnak leginkább, melyek ígétéséről származnak. Ezért ama sebes jukker tenyészítőknél, a kiknek tenyészítésére a magyar jukker produkciója képezi, az amerikai legötérv alkalmazása mindinkább kell terjedni.

Igen természetes azonban, hogy az ígétés-fajtákhoz tartozó németek, csak az olyan tenyészítő alkalmzatja különben is megfelelő kanczákra, ami lemond az angol félvértenyészítésben rejlő egyéb előnyökről, melyek abban állnak, hogy tenyészítésének termékeit a kereslethez képesek akár a kocsiiban, akár a nyereg alatt szolgáltak cizájra eladhatja, vagy szükség esetén remonta gyantán is értékesítheti és azon felül abban a helyzetben van, hogy lovait kellően behajthja, képesüggük teljes ragyogássalval bemutatathatja a vásáron.

A fentebbi osztályozáshoz tartva magunkat, a luxuslövásáron bemutatott lipizai véreket fogatok között feltűnő Bay Géza szírke öfés fogata, melyet az ezredes E. Lökiállásban is volt alkalommal láthatni s amely oly a kiállítási éremmel kitüntetetteti. Jól összállított, jól behajtott fogat, mely a luxuslövásáron díszét képezte.

A négyes fogatok között gróf Andrássy Tiadarnak, egy hiszem színűben a tenyészítő kiállított fogatok között feltűnő Bay Géza szírke öfés fogata, melyet az ezredes E. Lökiállásban is volt alkalommal láthatni s amely oly a kiállítási éremmel kitüntetetteti. Jól összállított, jól behajtott fogat, mely a luxuslövásáron díszét képezte.

A lipizai vértől kettős fogatok között kivált elganczáljával a gróf Apponyi Lajos-főle két sárga, mely annyiban is némülék különlegességében mutat, hogy a lipizai vérből az ilyen szép ritka színű rika, mirel e fajtában a szírke színben kívül a fekete és a pej a leggyakoribb. Rendkívül csinos volt ezenkívül ifj. gróf Almásy Kálmán, Kubinyi Márton és gróf Andrássy Sándor jukker fogata. Az arab vérű jukkerfogatok között Bay Gézáknak egy szírke és egy sárga négyes állott

első helyen, az utóbbi Zarif után volt nevelve. Ugyancsak négyes fogatot állítottak ki ebben a csoportban *gróf Benyovszky Rezső, Jeszenszky Ferenc és Fölcsinger Ferenc*, míg a kettes fogatokat között kiválónal emelték melót arab-verbű állatok nem láttunk.

Angol félébrű lovakban kiváló a négyes fogatok közül báró *Butler Ervin* sárga, Amaty után nevelt négyese. Ez egy rendkívül esinos, egyöntetű, élénk akcióval bíró jukker négyes fogat volt, a milyent angol verbén nem gyakran láttunk. A másik könnyebb angol félvér négyes fogat ifj. *Benedicty Gyulá* volt.

A kettes fogatoknál felmentjük *gróf Wenckheim Ferenc* rendkívül nemes, acélos kintésű angol félvérét. A Bulgárián angol félvér men után nevelt két világot poj magas-verbű állat lehetett, a kishíri félvér típusában, csakohgy jóval könnyebb. Szembetűnő esinos fogat volt *Kosztolányi Sándor* és snájdj, előretörő pár jukker a *Háldsz Aladár* a félvér típusban.

Az ügyelő fajtaikhoz tartozó jukkerfogatokban herceg *Fajstóczy Géza* két orosz, *Förster Dúó* két orosz, ezermásod lovat mutatott be, mindkettőt igen jól behajtra. Az utóbbi részről még egy amerikai félvérfogatot és *gróf Oberndorf Hugótól* szintén egy pár orosz lovat láttunk. A muszáik mind a könnyebb termelti, nemesebb orosz fajtaikhoz tartoztak.

Ezzel a jukkerfélék méltatását befejeztük. A többiről, bizony sajnos, kevés mondani való akad. A nagyobb fajta hínálós nagyon gyéren, az igazi carrossier pedig éppen nem volt képviselve a vásáron.

Igaz ugyan, hogy azok a lótenyésztő vidékek, a melyek az fajta nagyobb termelti lonak természetes elterjedési területek, kissé messzire esnek a fővárosban tartani szokott luxusvárosról. Ez is egyik oka a nagy hínálós ló hiánynak ezen a vásáron. De másrészt konstatahatjuk azt is, hogy nálunk ez a különben halás térszénny nem nagy kedveltisének örvend. A külföldi vérvé kereslete jukkerokban csakhamar kielégíthető; így legalább sohasem keresnek, mint a mennyit tenyésztőink a vásárra hoznak, de sokoldalú hallani, hogy nagyobb, erősebb anyagot szívesen vettek volna, akár három, akár pedig négy lóval.

A kiállított néhány pár nagyobb termelti hínálós lovak közül kiemelhetjük herceg *Osvácz Géza* carrossier-fogatát, két 170 cm-es széles, csontos, magas illesztett nyaku, szép fejartású, elegáns, magas akciójú olasz lovat. Azonban ez a típus nem igen felel meg a magyar lótenyésztő ízlésnek, mert lassan jár. Ez mit sem tesz, azért mégis szépek kell mondanunk az ilyen fogatokról, melyek akár-melyik nagyváros közevetén feltűnést lehet kelteni. Nagyból termelti három lovat, persze más zsánerben *Zaleszky Jenő* állított ki két Purple után nevelt angol félvér és *Farkas Ábrahám* két Nonius származású hínálós ló képből.

Hátas ló aránylag kevés volt kiállítva és a kevés között is elég volt a sejtetes, még remontrált sem alkalmas.

Jobb halomból láttunk *gróf Desseffy Auré*l, *gróf Andrássy Sándor*, *Fáy Béla*, *Noszlly Emil* meseből. A katonatisztek közül *Horváth István* huszárszázados és *Tóthváry István* huszárhadnagy állítottak ki, utóbbi a millenárius kiállításra is bemutatott *Först King* nevű, hatalmas termelti, jó mozgású félvérlova.

A hátsólovakra nézve is sokoldalú halottak a konzummensekek azt az óhaját, hogy ha a nagy remontrált és árkoson felismelt, azt mondhatni luxusparipát keresnek, akkor több csontot, nagyobb termetet és korrekterbe testszabát is kívánák. Egészen eltekintve a külföldi vevőktől, még a honi katonatisztek sem igen keresik a hátsólovak a luxuslovakon, mert nehezen találunk ilyesüket és lóvaltenyésztőknek megfelelő paripát, nem is

szólva a néha tulmagas árákról, melyek általában — a hámos lovaknál is — bizonyos rezervált magartásúakra szorított lovak keresekét és ellenőrlésüket a vásárlási kedvet.

A vásár anyagj eredményéről e lap más helyesen számoltunk be.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

192. sz. kérdés. Szíveskódnék felvilágosítást adni a következő kérdésekre: 1. Vajon szegediményes uradalmi cselédek tartoznak-e „községi adóadótlók” is fizetni a földön kívül, a mi nálunk felesleges cselédnél 1 frt 60 kr. S ha igen, mily alapon, van-e rá törvény? s mire leszen ez kivétel?

2. Tartozom-e én, mint pusztán lakó, de községhez tartozó adófizető, az illető község regalebőrlőjének a más fogyasztási körületben vásárolt czukrot, kávét, bust a bérőnlő bejelentés, hogy 5 évt, illetve engem fogyasztási adóval megörvönös a ha igen, mennyi a legnagyobb mennyiség a mit nem kellene bejelentem?

Melánia-major.

T. S.

193. sz. kérdés. Egy negyven holdas lucernás táblám 3/4—1 holdas parcellákban egy-egy nyári használatra ki van adva haszonbérbe. A haszonbérlet tartoznak-e irrtani az arankát és ha nem tesszik, őket sújtja-e a törvény szigorja vagy a tulajdonos? Ha a haszonbérlet az arankatást nem végzik sikerre vezet módon, van-e joga a tulajdonosnak — a jövő évi biztosítása czéljából — őket a helyes módon való arankatásra kényszeríteni és mi módon? Esetleg végezhető-e a tulajdonos az arankatást az egy évi bérlet költségén?

Drassó.

T. A.

194. sz. kérdés. Vítás eset elődönése czéljából kerek százeleményi arra nézve, hogy a hónap 2-án ártés, 5-én lefehéren kihullott marha az ártéval alkalmával beteg volt-e már? Megjegyzem, hogy az ehüllés nagyon szárványosan történt.

Pá-Mikébuda.

B. Gy.

195. sz. kérdés. Gazdaságomban már 7 óva óta igen nagy százelekben dögnék a malaczim 2—3—4 napos korukban és pedig oly sok az ehüllés, hogy igen nagy pénzdehízelti jár ndam a sertésnyésztés. A kezzeztést minden éven a lehető legnagyobb pedanteriával desinficizálatom és ez mitem használ. A kanokát más helyekről szerzem be. Ha a malacok a fent megemlített kort elérik, azután már nagyon gyér szokott az ehüllés lenni. Kérem tisztelt gazdátársaimat, szíveskedjének velem közölni, mi oka lehet e gyenge malacok évről évre történő ehüllésének, előfordul-e már valamelyiknél analóg eset, használ-e az ellen szerkesztélem, vagy pedig felhagyott a sertésnyésztés?

Nyiregyháza.

W. A.

196. sz. kérdés. Mire becsülhető azon kar, mely egy 450 holdas, 1/3 részben hegyi legelő, 2/3 részben többnyire lapályos fekvésű szántókölt álló gazdaságra várnék, ha az ezen terület kihasználására való 5 db négy ökröfogat és 150 db növendék szarvasmarha használatát részre meglevő gazdasági udvart és azon levő épületeket nem használhatják 2 éven át, hanem egy más gazdasági udvaron kénytelen úgy az állatokat, mint a terményeket elhelyezni, a mely a fenti gazdaságtól község és községi földek által van ovalasztva s egy tulajdonos birtokát képezi ugyan, de 5 kilométer távolságra és 200 méterrel magasabban fekszik és csak sáros uton érhető el.

Drassó.

T. A.

Feleletek.

Mezőgazdasági cselédek adózási viszonyai. Fogyasztási adók bérlete. (Felelet a 192. számú kérdésre.) 1. A mezőgazdasági cselédek nem fejadók, mert ilyen nem léteznek. hanem 1. oszt. kereseti adót fizetnek az 1875. évi XXIX. t. cz. 2. §-ának o) pontja alapján és pedig a 7. §-ban foglalt tabella szerint úgy a mint a kérdésben is említve van, 8000 léteknél kisebb népességű helyeken 1 frot a családó és 60 krt a családtag kereseute után.

A községkörök 1880. évi XXII. t. cz. 130. §-a azt mondja, hogy a község méretét figyelembe véve községvezetési költségék az ott felsorolt államok, többi közt a kereseti adó minden nemé után és annak arányában vetettek ki. Így tehát a községi pótadó az 1. oszt. kereseti adó után is kivetendő és a mezőgazdasági cselédek e részben nem képezhetnek kivételt, mert az ezen törvény 138. §-ában felsorolt kivételek közt fölémlítve nincs. A kérdésben említett kivétel tehát, ha valóban csak a fenn közölt körülmények utánban egybétlenl helyes kulozsnrirt történt. — a mit csak a községi költségvetés betekintése mellett lehet megállapítani, helyes és törvényes alapok. Arra a kérdésre, hogy mire lesz ez a községi pótadó kivétel, az elmondottakban benne van a felelet. Az illető cseléd kereseményére lesz kivétel, az az után fizendő egyenes állami adó arányában s valamint az állami adónak egy az országban a fizetésre is első sorban a cseléd gazdájna van kötelezve azzal, hogy jobban áll az a cseléd illetménykölt levonni.

2. A regále megszűnt, s így regálebérlet többé nincsenek; ma már csak a fogyasztási adók bérőrlő lehet szó. Eng fogyasztási adók, a szeszitalmérés, a bortal, a czukor, a sör és a húsfogyasztási adók. A kövfogyasztási adó már csak a mult éveké közt tartozik, amelynyiből az 1883. évi V. cz. 2. §-a 1883. évi febr. hó utolsó napjával megszűntette. Annál nagyobb gatszának azonban a többi fogyasztási adónemek és azok bérőli. Ez utóbbiaknak elemes próbázásnak, a törvények és szabályok zűrzavara, s a pénzügyi közegek lépten-nyomon tapasztalható tájékozatlansága no meg a cz. publikum járáltságának természetű szög Magyarországon olyan khaoszt, hogy ha valahol, ezen a téren igazán nem boldog a magyar.

De hát történik az adandó válszara:

Czukur és hus után igenis tartozik a kérdéstevő az illető fogyasztási adó bérőljének az adót megfizetni és ezt megelőzőleg a más fogyasztási körzétől behozott mennyiségét bejelenteni, ha ezt bármily mennyiségben kiállítottá behoz, vagy ha azt beföldi czukorgyárból vagy zárt városból, (Budapest és Pozsony) 50 kilogrammny, vagy ennél nagyobb mennyiségben szerzi be. 50 kilogramm aluli czukommennyiség az utóbbi esetben se bejelentés, se fogyasztási adó alá nem esik. (1881. évi IV. t. cz. 2. §. 1. b) és 3. §. 1. 5.)

A más körzétől behozott hus, tekintet nélkül a mennyiségre a bortal- és húsfogyasztási adók vonatkozásában kötelező kivételos összeállításnak 67. §. a) II. b) pontja szerint bejelentendő s az után járó fogyasztási adó az adószedésre jogosultnak megfizetendő.

Kivétel csupán a 83. és 84. §§-ban felhozott eset képez, amikor t. r. az illető fizetésadóba részre vagy községi előjárósági bizonyítványtal hiteseben bizonyítja, hogy az egyik beszédesi körzétből, a másikba ázártállott hus után a fogyasztási adó az előbbban már befizetett, ha ezt bármily mennyiségben előlege a bérzást, illetőleg nyugtát fizetés helyett elfogadni kötelező.

Az elmondottak elég tájékozást fognak egyelőre a kérdéstevő jogaira és kötelezéseire, valamint a felhozott intézkedések alapjául szolgáló törvényekre nézve.

Sz. F.

Kit illet az arankairt költözéségre bérletkelt. (Felelet a 193. sz. kérdésre.) A kérdésben foglalt eset egészen speciális természetű s annyira különálló, hogy arra praecedens felhívni, vagy megoldásánál törvényre hivatkozni nem lehet. Az általános jogszabályok alapján ítélve, az a nézetünk, hogy az arankairt a tulajdonos költéségre, a netáni bíróság ellene alkalmazandó, a bérlet az írtára nem közzéírtható, sem töltök az írtás költségeit kénytelen nem lehet. Elmondjuk e nézet indokait is.

A luczernavész több évig van használatban, míg a bérlet csak egy évig tart. Az arankák által okozott károk is tehát több évre kihatnak. Jogos dolog volna-e már most a bérlet oly befektetésre kényszeríteni, amelynek már a jövő évben egyedül a tulajdonos veszi hasznát s a tulajdonost felmenőji oly költéségre viselése alul, amelyek első sorban az ő érdekeiben szükségesek?

Fontos ér az is, hogy az általános szabály szerint oly hiányokat, amelyek a haszonbérlet állagát érintik, amennyiben azok a haszonbérlet hibáján kívül keletkeztek, a haszonbérbeadó tartozik helyreállítani. Az aranka, mint a vetés alkalmával erdő s a luczerna tenyésztését fenyegető bajokésküvül a haszonbérletet nyújtó vállalkozóval s így a tulajdonos által lévén elhárítandó, az írtás költsége is ő kell, hogy viselje. Körülbéli hasonló eset az ahhoz, midőn az egy évi időtartamra bérbeadott faterő megbetegszik. Ez is a tulajdonos tartozik gyógyítani, ha csak nincs igazolva, hogy a bajt a bérlet okozta. Ez utóbbi lehetőség az arankánál persze alig volna lehetséges, de hisz minden haszonlatnak sánitánya is kell.

Hogy az arankáit így esetben a hatóságokkal szemben is a tulajdonos felelős, az a fűntekről, továbbá a bérlet, hogy a vetést ő eszközölje s hogy itt nem az aranka tartos haszonbérletéről, mint inkább ideiglenes haszonbérletéről van szó, önként következik.

Sz. F.

A lépfene lapangási időszak. (Felelet a 194. sz. kérdésre.) A lépfene lapangási időszaka természetes fertőzés esetén, igen ritka kivételekkel eltekintve, két napnál hosszabb, maga a betegség lefolyása pedig rendszerint egy napnál tovább tart; azért a fertőző esetben fel kell tételezni, hogy a szarvasmarha, mely a vétel után harmadik napon lépfenében elhullott, a vétel idejében már fertőző volt.

—y—

Malacok tömeges elhullása. (Felelet a 195. sz. kérdésre.) A malacok elhullásának okáról a körös tünetek és a boncolás leletek, valamint a helyi viszonyok ismerete nélkül lehetetlen véleményt mondani. Ezutal tehát csak azt ajánljuk a kérvénytevőnek, vizsgálassa meg alaposan illetékes szakemberrel a beteg és az elhullott malacokat, vagy ha helyesen szakértő nem áll rendelkezésre, küldjön fel egy-két hullát az állatorvosi akadémia körbenézeti intézetébe a halál okának megállapítása végett.

—y—

Kárbeárlás az estre, ha a birtokos a gazdálkodásra néző előnyös majorsági advarr nem használhatja. (Felelet a 196. sz. kérdésre.) A felvetett kérdés megválaszolásához csak részletes jövedelmi előirányzat alapján adható. Tudni kellene különösképpen, hogy az illető gazdaságban jelenleg folytatott üzemszerű mellett felhasználni fogatos és kézimunkaerő általában mennyi költségét okoz s mennyit tenne ez a költség akkor, ha a gazdálkodás az 5 kilométertérre eső majorból történne. Már ezen két létező különbözőség is megnehezíti bár nem egészen pontosan a följegyzendő kár, ezt a kár nagyon tekintélyes lehet, mert ha az 5 kilométertérre utat egy fogatot, mint a munkások minden naponkapon megtenni kéntelenek, akkor az ökörfogatoknál a napi tíz órai átlagos munkaidő legalább 7 óra,

a kézi munkások munkaidője, feltéve, hogy kocsin szállítottak ki, legalább 8 óra számla- lena, a miből következik, hogy a 300 hold szántóföldön végzett fogatos munka költség 43, a kézimunkások által végzett 25%-al emelkedik, a miha még a kézimunkások kocsin való kiszállításából származó költség is hozzáadandó.

Tekintetbe veendő továbbá, hogy a szántóföld s a major közt fenfőgő termény és trágyaszállítások költsége még sokkal nagyobb arányban emelkedik, a mennyit a fogatok jelenleg naponként általában talán 6—8-szor fordulhatnak meg akkor talán csak 2—3-szor fordulhatnak meg.

Mindezt összefoglalva arra az approximativ eredményre jutunk, hogy az összes munkaköltség, melyben természetesen a családoknak nyújtott szegődés is befigyelatik, a távolabbi eső majorból való kezelésnél esetleg 50%-al is emelkedhet. Vagyis ha jelenleg az igaz- és kézimunka-költség szántóföldi kát holdanként 20 frtot tesz, akkor 30 frtra, illetve kát, holdanként 10 frttel emelkedik az. Ennyivel csekélyebb lenne a jövedelem s annyit tenne a gazdálkodásnak a távolabbi majorba való áthelyezéséből évenként felmerülő kár, — a fenfőgő esetben tehát 3000 frtot. A hegyi legelővel, edelme pedig valószínűleg nem állerülhet.

Ak a kár csak feltételes levezetésnél előtt eredményesebben összevagy üzemintari írók azon állításával, hogy ha a szántóföld a majorjól 5 kilométerre esik, a megszűnik ennek nemcsak a tisztelővédelme, hanem földjárdeke is, minthogy ez az emelkedő munkaköltség fel-emésztli.

Hensch Árpád.

VEGYESEK.

Mai számnak tartalma:	
XIV. tenyészállatvásár. — Tavasszi lútszóvárosok.	Oldal
Közgazdasági szakosztályok ülése.	509
A gabonajász helyzete. <i>Bernáti István.</i>	511
Tárca. <i>Ecco homo. Buday Barna.</i>	510
Növénytermelés.	
A kénasvak és szuperfoszfát halála a fehérvári megyei földművelési körzetében.	512
Gazdasági vegyes.	
A Thomassal centritórlóhatóságáról. <i>Dr. Lieberman László.</i>	513
Létényésztés.	
A lútszóvárosok.	513
Levelezések.	514
Fegyvesek.	515
Kinevezések. — Kintteltés. — Eljegyzés. — Háldozás. — Tenyészállatvásár. — A csehországi mezőgazdasági szesztermelő — Német gazdák tanulmányútja Magyarországon. — Magyar agrárpolitikája.	515
Kereskedelmi híradás.	517
Budapesti gabonatanács. — Vétőmagrak. — Műtrágyák. — Szeszüzet. — A központi vásárcsarnokjegyűzés a nagyban (en gros) eladott dielmunkák részéről. — Állatvásárok. — Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. — Budapesti vágyomárvásár. — Budapesti lovásár. — Közbizonyi serűvésztés. — Budapesti származhatóság. — Ingatlanok árverésel (20000 frt becsűrtékkel).	518

Eljegyzés. Miklós Géza urad. jószágbíró és hó 4-én eljegyzés *Nevelő Intézet* ügy. osztály. Nevelő Intézet. született verből Szabás Emma urad leányát, Győr-Aranyoson.

Kinevezések. Ö. fősége. Dr. Huszta Ferencz a budapesti állatorvosi akadémián a belgyógyászati rendes tanár, ezen akadémián igazgatójává és Dr. Pócs Béla, nyilvános rendkívül tanár, a nevezett akadémián a belgyógyászati rendes tanár, illetve az Orvosi Akadémia elnöke. Huszta Károly (Károly) a Magyar Kinevezéséről, mert benne az állatorvosi akadémia élére olyan kiváló szakteljesítő került, aki e szép állásba — különösen nagyjelentőségű, földalmi tevékenység révén — országgyűlési ismét hivatottággal bír és akít, mint lapunknak egyik kitűnő rovatvezetője is, ez új állásában gesztim elvölközni. Ö. fősége. Magyarországi k. k. mezőgazdasági István földművelési kamara: kamara: méltóságát díjmentesen adományozta.

Házalás. Kánda László, s Magyar Agrár- és Művelődési Főpénztárosa és 34 évben meghalt Budapesten.

Tenyészállatvásár. A tenyészállatvásárra — melyre a földművelésügyi miniszter 3000 frt díjat adományozott — kilégelt számban érkeznek a bejelentések. Az eddigi bejelentőknek a rendezésnek nem küldte még meg a szállítási igazolványokat s egyéb nyomatványokat s ezeket csak a bejelentési határidő lejártja után fogja egyszerre expedálni. Nagyban kívánatos, hogy különösen a felhozatrendyben terve vet szesztudomés folytán a szesztudomés előreláthatólag csökkenni fog — felérik a kormányt, hogy ezen bealando eszközök az ipari kontingensből vonassék le. Ezen hír közléséhez a „Magyarország” és „Hazánk” naplap azon megjegyzést fűzi, hogy Magyarországon senki sem gondol a mezőgazdasági szesztermelőkre érdekei. Miután a napilapok többször említi, hogy a szesztudó elemése nálunk is terve van véve, ezen tévedéssel szemben figyelmeztetni kell a tisztelt lapunkra, hogy Magyarországon a szesztudórendszer nem fog emelkedni, hanem a 35, illetve 45 frtos szesztudóval adó egyestitelti fog a 15 frtos szesztudóval adóval, a mely egyetítés csakis azért történik, hogy Ausztriában a 35, illetve 45 frtos termelési adó az állam pénzügyeinek javiára czélzóbb 15 frttel emeljek, a hol ez tényleg adóemelés számban megy, miután Ausztriában szesztudó mérési adó nem létezik. A mi pedig a magyar mezőgazdasági szesztermelőkre érdekeinek a védelmet illeti, arról maguk a mezőgazdasági szesztermelőkkel sokkal régebben gondoskodtak, mint a csehországiak, miután a magyarországi szesztermelőkké országos értekezlete 1897. jan. 10-én tartott ülésén állást foglalt az új szesztudórendszerrel szemben és az értekezletnek tanácskozási mátr egy témakélys füzetben is napvilágot láttak.

Német gazdák tanulmányútja Magyarországon. A „Közleték” 27-iki számbában közölt utágrámm időközben ismét bővült, minek következtében az utazás időtartamát is megkelet hosszabbítani. E szerint a társaság bécsi előtanácskozománya mátr május 17-én less s 12-én reggel indulnak Magyarorszára. 14-én a kishérv megérkeznek mektéjéteire, a komáromi megyei kishérvőre viszonyokat fogják tanulmányútra Ászarón. 16-án pedig elmennek *Pozsonyba* s résztvesznek a *Mária-Terézia-szobor letelezése* alkalmával rendezendő ünnepélyen s onnt jönnék fel Budapestre. Az utazásárság budapesti programja is egy érdekes ponttal gyarapodott s az a 14. április 14-én, 14-én május 18-án előkező világi részvételével rendezendő *kocsióra*, melyen a németek alkalmuk lesz, a magyar magán-életvezetés nemesebb produktumaival is megismerkedni. 29-én Mezőhegyesről *Nagyváradra* utaznak, hogy ott a környékbeli *oláh parasztagazdaságok* viszonyait is megismerkedjenek. Innét *Munkácsra* mennek, a *ruthén parasztagazdaságok* tanulmányozására.

Magyar agrárpolitikája. Tiszta Istvánnak így című riportárta a magyar gazdasztesztés a kérdés lényegét alaposan felelő választ adott, a mely válasz külön füzetben is megjelent. Ennek a füzetnek ára 50 kr, az OMGE. azonban érdeklők tagjának ezt a füzetet (kor-

tolta mennyiségben ingyenesen rendelkezésére bocsátja, 5 kros bélyeg behűlése ellenében.

Lókapak és töltőgözt kiállításra. A nyitraimegyei gazdasági egyesület által a f. évi május hó 2-án és 3-án rendezendő nagy lóvásár alkalmával igen sok gazda lesz jelen a mutatáson. Ezen lóvásár során a bánás növények miveltésének idejére eskü, a rendezőbizottság úgy intézkedett, hogy a bel- és külföldi gyárosok május hó 2-án és 3-án (a lóvásár alkalmával) a vásártér megfelelő helyén bemutat haddok lókapákat s töltőgözt ekkéket s azt azokat el is adhassák. Bejelentése a nyitraimegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához május hó 25-ig Nyitra, a pépek általános rendezőbizottság címzere legkésőbb május hó 1-ig Érsekújvára küldendő. A pépek vissza szállítási és m. államvasutak vonalain díjmentesen történik. A gyárosok külön felszólításokat nem kapnak.

A „Mezőgazdaságról és erdőszertel foglalkozók nyugdíjintézetét” 1897. év április hó 19-én hétfő délután 11 órakor a „Közlekm”-tárjában meg II-ik rendű közgyűlésén. Előnként megvitte. Az igazgatóság a rendezőbizottság jelentése és a számadások előterjesztése. A felmentvény megadása. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság kiegészítése választás útján. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 31-ik § értelmében a közgyűlést megelőző 2 héttel az előnként írásban benyújtandók.

Wird nicht angenommen. Ez a „Kraftausdruck”, amely rendszeren visszafizetés nélkül a cégmunkálatok kérését s anyit jelent jó magyarrág, hogy nem állók száza az urral; ezáltal az OMGE.-t illeti. Küldte pedig ezt a lakonikus üzenetet egy tudakozódásra a bécsi „Central Verein für Rübenzucker Industrie”. Emből az látszik, hogy ez az egyet haragszik az OMGE.-re, s haragjában elárkózik még az érintkezésnek azon formája elől is, amelyet pedig nyilvánosság előtt miközött intézménynek nem valódná sarkalt taposni. Ettől az egytőlő a hivatalos lapjára kértük ívni levezelő-lapon, de mert itt-ott érdekel ellen szólnunk fel, most viszonzás száza sem áll velünk, nem hogy a hivatalos lapjának kívánt példányait küldend. Am azért ne higgye az iparegylet, hogy mi most már az ő újsgját nem fogjuk olvasni. De bizony elkerülte a föld áll s a talán még azt is a fejére olvashatjuk belőle, hogy aki haragszik, annak nincs igazja. Mert nekünk az az elvünk, hogy azt, akinek részéről a mienkelt elentetés irányzatoknál számolunk, szeretjük szem elől nem tévesztelni, sőt állig begombolozik, annak inkább szeretjük meglátni, hogy mi foglaltatik a gondosan begombolt gérekké alatt.

A kartellörvény Ausztriában. Mig mi nálunk a kartelek korlát nélkül való, arany-szabadságoktól élők, az alatt Ausztriában komolyan foglalkoznak az ipari kartelek megrendszabályozásával. Amint ugyanis jelentik, a törvényjavaslatok elkészítésére vonatkozó előmunkálatok a pénzügyminisztériumban már elkezdültek és most a reszortminiszterekhez kerül a javaslat további tárgyalás végett. Minden valószínűség szerint csak a mindennapi életszükséglet tárgyát képező cikkekből alakuló kartelek kerülnek a törvény rendelkezési alá. Ilyenek elsősorban a cukor-, sör-, szesz- és petróleum-kartelek. Nem sorolható ezek közé a karskartert és még kevésbé a szállítási kartelek, amely utóbbiakhoz mint iparköz, maga az állam is részes. Az osztrák törvény felvelel híri szerint abban fognak kulminálni, hogy a kartelek, mint nyilvános egyesületek tartoznak megalkulni, amelyek emélfogva nyilvános ellenőrzés és felügyelet alatt állanak és bejelentési kénszermek vannak alávetve úgy céljaira, mint alapszabályainak egyéb lényeges pontjaira nézve.

A Barsvármegyei Gazdasági Egyesület. A barsvármegyei gazdasági egyesület rendez évi közgyűlésén több fontos gazdasági ügyet

intézett el. Mindenek előtt tudomást vettek, hogy Léva város 15 hold földet bocsát át át a díjtalanul egy állami szőlőtelep felállításához. Azután elhatározták, hogy a Párkány-Nánán felállítandó gabonacéleátor létesítése céljából az egyesület lépjen összekötésbe a hontermegetti és esztergommegei gazdasági egyesületekkel. Elhatározták továbbá, hogy műtrágyák pótlakmányának, készen és egyéb gazdasági cikkeket olcsóbb beszerzésére céljából, a barszermegyei gazdák szövetségét megalkotják. s hogy tekintettel a munkáskérdés mindinkább fokozódó élére, a folyó évben a megye területén egy kévékölt és maroknál aratógépet vászonnak és felraknak a kormány és a kishirtokos osztály érdekében, hogy a kender-áztatás tilalmát fűgessze föl mindaddig, míg a kőszegi áztatók kérdése megvalósulhat. Elhatározták végül, hogy ellenőrzés alá veszik a Léva vidékén elárúsításra kerülő takarmány-magvakat, nehogy a gazdák arankus maggal elárusszanak és kárt szenvedjenek.

Gazdák szervezkedése. A magyar gazdasági szövetség sármegyei taglalt és a megyének azokat a tekintélyesebb fölterkösit, a kik az agrárius törvékekkel rokonszenveznek. Bujánovics Sándor a jövő hét folyamán Eperjesre fogja bizalmas értekezletre összehívni. Az iles célja a szövetség sármegyei választmányának összehívására és a vidéki bizalmi férfiak kijelölésére. Ez alkalommal egyuttal a Kassán tartandó agráriusellen való részvétel módozatát is meg fogják beszélni.

Felolvasás a lótenyésztésről. A nyitraimegyei gazdasági egyesület által május hó elején rendezett XV-ik nemzetközi nagy lóvásár 1-2-én napján május hó 2-án d. e. 11 órakor az érsekújvári városnaha nagytermében előadást rendez, mely alkalommal külön a szarvasok a lótenyésztésről a helyes irányt és a lóterkesítés legjelölésebb módoját fogják megjelölni. Ezen előadásra ez uton hiv meg minden érdeklőt a nyitraimegyei gazdasági egyesület. Külön meghívók nem küldettek.

A lóvásárra eredmények. A f. hó 4., 5. és 6. napján megtartott lóvásárra utolsó napján jó eredménnyel volt az előadások előadása is történt, amennyiben a tulajdonosok a magasnak talált árakból némi eredményeket tettek. 160 fehozott lóból eladattak összesen 49-érb, mintegy 2 ezer ft értékben, tehát egy-egy ló eladási árára kb. 430 ft magas átlag esik. A vásáron történt előadásokat, az eladók és a vevők névén, továbbá az élelt eladási árakkal egyutt az alábbi kimutatás részletezi.

Az 1897. évi VI. lóvásárról eladási jegyzéke.

Eladó neve	Ló darab	Vevő neve	Lakhelye	Vétélár ft
Wenckheim Fer. gr.	2	Schlesinger & Weiner	Bécs	1200
Weisz Adolf	1	Fischer Ede	Prága	900
Brachfeld Lajos	1	Tauber Adolf	München	500
Vezsenyi János	2	Csáky Vidor gróf	Pozsony	500
Berevits Ede	2	Dr. Barbas József ifj.	Bpest, vármházkörút 10.	950
Halgas Elek dr.	2	Löbstein	Stuttgart	1500
Szent-Iványi Farkas dr.	4			1500
Szapáry Pál gr.	2	Barókfy János	Budapest	700
Andrássy Sándor gr.	2	Grodol Hermann	Mármaros-Sziget	1000
Fáy Béla	1	Lonovics Gyula	Dombergháza	250
Sarközy Pál ifj.	2	Barók István	Bpest, városház-tér	400
Hekler Elek dr.	2	Weisz Adolf	Pa-Jenő	—
Weisz Adolf	2	Hekler Elek dr.	Besnyő	1050
Halgas Elek dr.	2	Egy István	Serke	—
Odescalchy Géza herczeg	2	Löbstein Nánth.	Stuttgart	2200
Farkas Zoltán	2	Szent-Iványi Farkas	Gomba	800
Fölsinger Ferenc	4	Csányi Ágoston	Munkács	1300
Kubinyi Mártonné	2	Baross Karoly	Bpest	900
Kosztolányi Sándor	2	Hözlégyi György	Gomba	900
Jeszenszky József báró	2	Szent-Iványi Farkas	Gomba	600
Almády Kálmán gróf	2	Jánoski Zierotin gróf.	Nagj-Falu	800
Farkas Zoltán	1	Odescalchy Zsófia hercz.	—	—
Farkas Abraham	2	Zsánszky Engl Gyula	Gyula	1500
Muzslay Gyula	1	Baumgarten Sándor	Bpest	500
Balazsovics Oszkár	2	Kun Jenő dr.	—	500

prima árujezse s a kisebb mennyiségben küldött kitűnő minőségű, jól csomagolt, zölessen kiállított, élelmiszerek eladási árát jelöli. Ebből magyarázhatók meg egyes cikkeknél a hivatalos árjegyzés szerelő árát közzétett mennyiség, mely a valóságos áraknál feltűnően alacsonyabb. A ki tehát a hivatalos árjegyzést szemlélve veszi azan czéliből, hogy mit fog Budapestre küldendő áruját kapni, annak az ezt elmondottakra is ügyelni kell; mert ha ezt nem teszi, könnyen megeshetik, hogy nem lesz megfelelő az üzlettel. Figyelemre méltó az alkalmalm a 7. osztályú csokoládé, csomagolás (ládák), kosarak, tálak, sült cukor, csokoládé, melyek minőségükkel nem kevésebbek; mivel a visszaküldés költsége néha többet tehet ki a csomagolás értékénél. A haszisz zacskóba, vászonba vagy pedig ládába csomagolva küldendő, utóbbi csomagolási mód különösen nyáron ajánlottabb. Nagy gond fordítandó arra, hogy a hasz csomagolás előtt jól ki legyen hűtve s 5 kilónál nagyobb darabokba ne legyen vágtatva. Bártaórok legjobb lekvár, kizselyeg, nyuzatlanul küldendi. Az osztály marháruk (borjú, bárány, ür, sertés) csakis haszúre vágandó fel, a gerinczet s a medenczesontot nem szabad feltárni; s a májnak, tüdőknek, vesének bent kell maradni. Egészben nyuzatlanul küldött borjúk lábúktól a szárszonnyal együtt legrángóbb. Éljő húsok mindig a tályozandó fajták koros minőségűek. A kosáron vagy kerecen világosan kiteendő a darabszám, nehogy a fogvasztás idő kivételkor újra kelljen a küldeményt olvasni. Éljő baromfi mindig új küldendő, hogy vásznapra ne érkezzék ide, mert akkor a vasúti vonatoknak nem mindégkéjje jó. A tojást, tisztított tojást tisztán csomagolva küldendő, a fűszert, fűt, majt és minőséget szerint osztályozva. A kosáron vagy kerecen világosan megjelölni. A tisztított baromfi lejes előtt 1—2 órával megitatandó, majd olyan szűz hússal lesz. Csakis frissen vágott, jól kihűlt, a beelőtlő szépen megisztított, tisztán kezelt, jól táplált s kellőleg osztályozott árúkat érthetik el jó áron. Tojás csakis a tisztán kibebiztosítandó, lehetleg 1440 dbó számláló ládában, fesszen szármárközök közzé csomagolva. Ívj ládák belviliága: 175 cm. hosszúság, 48 cm. szélesség, 24 cm. magasság. Minden láda közepén keresztben kétélvén van deszkafalat vaslva. Ha a csomagolásra használt szalma nem teljesen száraz s nem teljesen tiszta, akkor a tojás, mire Budapestre érkezik, dohos, szagos, rossz kinezési lesz s jól nem adható el. Kiseb tojásküldemények kosarakba csomagolandók s a kosáron darabszám megjelölendő. Vaj lehető egyenlo alakú és nagyságu darabokban mindig permezapapírra göngyölve küldendő. A vászarcsonak szábravendelt előlra, hogy minden szállítmánynál, tehát új a husnák, tyúkoknál, tojásknál, mint az élő baromfinál, ha kosárban történik a szállitás, úgy az mindig négyzetletes legyen. A küldésre használt minden láda s minden zsák a beküldő névével vagy betűivel jelzendő, mert különben az összecserélés elkerülhetetlen. A szállító- vagy fuvarfelvétel világosan jelöltessék meg az áru sulya s darabszáma is, mert különben nem lehet ellenőrizni az utözben netalán előlított hiányt.

A budapesti malmok. Múlt éven lépett életbe az örési forgalomnak megszorítása, a mélytol az iparindusztrializmus profétái az ország legfontosabb iparágának, vagy inkább inkább a budapesti vagy malomváralattoknak megsemmisítését várják, igazában véve csak jószáktól, abban a reményben, hogy ez az intéző körvét, a melyek a dolga tekinteni nem tudnak, vagy nem akarnak, vissza fogja riasztani a mezőgazdaság s a kisebb vidéki malom érdekeiben álló intézők keresztülvételével. Ez azonban most az egyszerű nem következtet be s az eredményt az mutatja, hogy a fővárosi nagy részvényes malmok 1896-ban egynek kivételével, mélytel elemi csapás ért, mely minőségűt és mennyiségűt. Ez a nyereség nem igen nagy, ugyan

de azért nem meglegető s az első budapesti malmoknál, a mely egyébránt nem volt a legelső, a főke 21'-61/16"-úig emelkedett. A hengermalom tőkét akkor özstaleköt fizetett, mint 1895-ben. Nem bukkott tehát meg egyetlen egy sem és ha az osztrák érdekek nem létszállan az a fejlődés verseny mellett csak természetes és éppen nem volna megokolva, hogy a fővárosi malmok, melyek a befekettett tőket már úgy is visszakifizették, ezeket a privilégiumokat továbbra is megkapják.

Németország gabonabevitele f. év febr. hóban imporiált gabonamennyiség 489,807, (mult év ugyanazon hónapban 317,058 tonna répa, 306,963 (565,581) tonna rozsa, 187,495 (89,880) tonna zab, 577,383 (453,660) tonna árpa, 37,704 (45,584) tonna repesz és répamag, 798,338 (565,360) tonna tengeri; január és február hóban 1,716,184 (2,533,622) tonna búza, 801,526 (1,210,447) tonna rozsa, 655,207 (231,795) tonna zab, 1,646,378 (1,276,074) tonna árpa, 141,067 (128,300) tonna repesz és répamag, 1,659,532 (1,102,309) tonna tengeri. Feltűnő ezek szerint hogy Németországnak 1897. február hóban a búzából mintegy 3,000,000 minnázzal, a rozsból pedig mintegy 2,500,000 minnázzal kevesebb behozatala volt, mint a mult év február havában. Ezt a német gabónajárat a mezőgazdasági szocietás határozott üzleti megzsongatásának következményétől hálandók tudni, azonban egy-két hónap ilyen következtetés levonására távolról sem elég, annak kevésbé, mert ezidőszent a világ gabonakészlete tudvalevőleg kicsi.

Szövetkezeti mozgalom A nyitraimegyei gazdasági egyesület a husvét ünnepekett arra készült, hogy a vármegyében a határvidék közegei hitelszövetkezetet létesítsen. A földművelőnépnek ez a legszébb és legalkalmasabb husvét piros tojás.

A bécsi mezőgazdasági és erdészeti országos kiállítás. A bécsi gazdasági társulat egyetértőleg az alsó-osztraiji iparügyesülettel, 1898. év május hó 7-től október 9-ig terjedő időtartamra a mezőgazdasági és erdészeti országos kiállítást rendeznek. A kiállításnak czélfja, bemutatni, hogy a Monarkia a mezőgazdaság és erdészeti, továbbá az ezekkel kapcsolatos iparágok terén 50 év alatt milyen haladást ért. A kiállításnak legzadagabb részét a mezőgazdasági üzem sögedányainak csoportozta jelöli képezi. Ez a csoportoztat nemzetközli jelöltű s három osztályból áll. I. A kereskedelmi tápanyagtelök osztálya: ide tartoznak i. darmfélék, 2. örési hulladékok (takarmánylisztek), 3. olajtelésni visszamaradt anyagok (olajpogácsa), 4. ipari termékek és hulladékok (malattársas, répaeszelekt stb.), 5. tápanyagok állati szövetekből (húsvonart, szárított vev stb.), 6. mesterségesen előlított takarmányanyagok, 7. takarmányanyagok különlegesen készített, 8. takarmányópanyagok (marhász, foszforvas, méz stb.) II. A mütrágályk osztályába tartoznak: 1. mésztrágályk, méz, gipsz, márga, mészartalmu hulladékok, 2. kálitrágályk (kálisók), 3. mindennemű foszforvas trágályk, 4. mindennemű szénvastartalmu trágályk, 5. fákállakait tartalmazó trágályk (Guano stb.) 6. Hervez. szappan trágályk, 7. gyrt hulladékok, komposit stb., 8. trágálykonzervó anyagok. III. osztály (vegyi termékek mezőgazdasági és erdészeti célokra). Ide tartoznak a fertőtlenítő szerek, kenőcsök, fakonzervó anyagok, pészolozszerek, káros növényi és állati vedőszerek. A bejelentések határideje 1897. június hó 30. A kiállítási bizottság székhelye Wien, 6. Hervez. szappan trágályk, 7. gyrt hulladékok, komposit stb., 8. trágálykonzervó anyagok. III. osztály (vegyi termékek mezőgazdasági és erdészeti célokra). Ide tartoznak a fertőtlenítő szerek, kenőcsök, fakonzervó anyagok, pészolozszerek, káros növényi és állati vedőszerek. A bejelentések határideje 1897. június hó 30. A kiállítási bizottság székhelye Wien, 6. Hervez. szappan trágályk, 7. gyrt hulladékok, komposit stb., 8. trágálykonzervó anyagok.

viselte, ki annak eredményével nagyon meg volt elégedve, buzdította a résztvevőket, hogy a tanulatok és tapasztalatok érvényesítetik vidékeink a hazai gyümölcstermelés emelésére érdekében.

Fajbaromfi- és galambkiállítás Nagy-Beckerekben. A torontói mezőgazdasági egyesület le év május 23—25-ig Nagy-Beckerekben fajbaromfi- és galambkiállítást rendez. A kiállítás május hó 23-án d. e. 10 órákor fog megnyitni. Kik a kiállításra értek venni öhajtatnak, bejelentő ivekét forduljanak a t. m. g. c. fajbaromfi kiállítási bizottságnak.

Pelhihgy olvasóink szives figyelmét *Avenarius R. özeg* (Budapest, VII., Csoborint-ut. 16.) lapunk máz számban közzétett hírdetésére, mely általánosan kitűnően elismert, *Carbolinum* (aról szó). A gazdasági eszközöknek, karóknak stb. tartász mazsal való bekenésből eredő nagy elgyótyok, mindenkül elött sokkal ismeretből, semhogy annak magyarszálás szükségessé váljon. Aki az Avenarius-féle Carbolinumot egyszer használta, máskor is csak ezt fogja igénybe venni.

Báró Glaubitz Alfon hírdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonafőzsde.

(Guttman és Waid budapesti terménybiroományi cég jelensége.)

Napi jelentés 1897. április 9.

Készbúza ma gyengén volt híadva, a malmok dacára ennek igen keveset vásároltak, az árán emelloglya gyenge maradt, ekkét némely ezer mm. és az árak gyengén tartottak.

Szárazosban méltó eladások nem történtek. *Készbúza* igen esékly forgalom van, kisebb tételök 6 frós Pet partissúsa ár mellett adattak is. Árak gyengén tartottak, etelési és háztalási czéla 440—55 frt át hitkelt el.

Tengeri tartott, helyben 445—50 frón adható el, állománv valamit bőv kapasú.

Zsák gyngyén a külföldi kereskedelemtől *Határidők* magassabb Newyorkra szállárán indult, később azonban alnylhaltak.

Következő kötések törtétek.

	Kötélteti	Déli áraknál.
Tavaszi búza	7 54—7 49	7 48—7 50
Máj-jun. búza	7 34—7 29	7 29—30
Ózsi búza	6 92—6 87	6 87—6 88
Tavaszi rozsa	6 14—6 09	6 09—6 10
Ózsi rozsa	5 83—5 82	5 82—6 04
Tavaszi zab	—	5 62—6 04
Ózsi zab	—	5 30—5 31
Uj tengeri	3 38—3 34	3 34—3 35
Uj repesz	10 25	10 20—30

Szezszerlelt.

Szezs. Goldfinger Gábor szeszgyári főúztviselő tudósítására.

A szeszüzletben a héten valamivel délkébb irányzat uralkodott s a szeszárk valaminek a mult heti zártjárás szerint zártoknál, kiállítású szesz győren volt keréskés és csak annálkülső szállításra volt nagyobb az érdeklődés, míg keshöbi szállitásoka egyerebb volt a forgalom. Hétfőközötti gygy kerestét folytatta. 51-50 frón volt kíndva szárazon szállításra és zárásra.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyerszesz e héten valóiktálta 1475—15 frón lett ajánlva, de üzlet nem létesült.

Galliczölki kontingens nyerszesz 1475 frón helyt el magban tartályokban szállításra annálkülső szállítására.

A kontingens nyerszesz ára Budapestén 1475—15 50

Bécsi kontingens 1100—1620 frt kontingens nyerszeszűt.

Prégi jegyzés 6125—5175 adozott burgonyaszeszűt.

Triestzi jegyzés 850—/—/ frt hektoliterenként 090% magyará kivittol szeszűt.

A kivetil e héten 100b tétel finomított szesz vásárol, mely Finén át Duszk helyt szállítva.

Vidéki szeszgyárak valóiktáltaul jegyzék. Arad, Lugos, Kolozsvár, Székesszentgyörgy, Kézdivásárhely, Kézdi, Lovas, Kézdivásárhely s kélen: Finomított szesz

51:75—52 frt, diészteszés 51:90—51,75 frt, nyereség adóra 51—51,25 frt, nyereséges adótalan 12—12,50 frt, dehisz 45—45, eleje 17—17,50 frt. Kontingens nyereszeg —

Az árak 10.000 líterenként hordó nékil Budapesti vassalómalmok szállítva középértéstei mellett érteendők.

A központi vásárolsornok árújegyzése nagyban (en gros) eladtól élelmiszerek ársárol.

(A közkeftővárosi vásárlsornok-írgazdálkodás jelentése a 'Köztelek' részérol. Budapest, 1897. április 8-án.)
Hus. Marhabús hátúja I. oszt. 1 q frt 52—56, II. oszt. 48—43, III. oszt. 35—44, eleje 1. ost. 40—50, II. ost. 38—43, III. ost. 30—36, borhús hátúja I. oszt. 58—60, II. oszt. 48—55, eleje 1. ost. 48—50, II. ost. 30—40, birkahús hátúja I. oszt. 36—40, II. oszt. 32—36, eleje I. ost. 30—34, II. ost. 26—28, birkahús hajtűje I. ost. 150—3, birkén 150—4, sertésbús nagy származóval 1 q 58—60, szalonna nékil 62—64, sertésbús szék szalonnával 52—53, szalonna nékil 54—60, sertésbús füstölt magy 58—60, lódena 54—64, sonka nyers 1 kg 56—60, füstölt half sovány 1 q 98—110, szalonna sózott 1 q 54—56, füstölt 56—60, sertésbús bordóval 58—60, borhús I. oszt. 60—62, II. oszt. ház nyers 1 kg 58—60, füstölt 60—64, malac szopós 61 db —, tsárdítól.

Barnoszl. aj. Elő. Tyuk pár frt 120—140, cirkó 0:70—120, kapany húsú 2—3, sovány 1 q 2—20, réce hízott 2—4, sovány 120—130, hízott 0:70—0:90, sovány 2:00—4, pulka hízott 4—6—60, sovány 2:00—6, 0) Tsárdítól. Tyuk 1 db frt 0:70—0:80, 1 kg., cirkó 1 db 0:50—1, 1 kg. 0:40—hízott, 1 db 0:70—2, 1 kg. 0:65—0:60 réce hízott 1 db 0:90—1, 1 kg. 0:85—0:80, kapany hízott 1 db 0:70—1, 1 kg. 0:65—0:60, falkóvér 1 db —, 1 kg., pulka hízott 1 db 2:50—3:50, 1 kg. 0:50—0:80, falkóvér 1 db 1:25—1, 1 kg. 0:40—0, lúdai 1 db 0:70—0, 1 kg. 0:40—0, lúdzár 1 kg. 0:90—1, idei lila 1 db 3:50—4.

Hal. Elő. Harcas 1 kg frt 0:80—1:20, csuka 0:60—1, ponty (dunai) 0:40—0, ponty (Tisza) 0:35—0, makréla 0:40—0:60, angolna —, apró ketrec 2:50—0:40, lazac —, pisztráng —

Taj és tejtermékek. Taj 1 lt frt 0:08—0:09, tejszínes 0:05—0:07, tejszín 0:24—0:36, tejszín 0:26—0:35, tejszín (tea) 1 kg. 1:10—1:40, I. rendű 0:80—1, II. rendű 0:70—0:80, olvasztott —, Margarin 1 rendű 0:60—0, II. rendű 0:50—0, tehszín 0:40—0, juhrtó —, lúptól 0:40—0:50, jushajt 0:48—80, emmenthál sajt 0:85—1:20, grosi sajt 0:85—1:20.

Hús és kenyérméreg. Hús kenyér 1 kg frt 0:11—0:12, barna kenyér 0:08—0:11, rozskenyér 0:08—0:09.
Hítteljesek. Lenecs magyáruq 1 q frt 8—12 okór, nagy 10—18, boró húsát magyáruq 12—14, kolytatott magyáruq —, kútföldi 16—20, bab fehér apró 8—9, nagy 8—10, szines 8—10.

Törzs. Friss I. oszt. (1140 db.) 1 láda frt 26—36, II. oszt. (1440 db.) 22—27, mezes — orosz tojáás 100 db.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötes frt 0:60—0, 1 q 2—5:50, Petrezselen 100 kötes 1:30—5:0, 1 q 4—8, zeller 100 kötes 1:40, karalábé 100—2:40, fohagyma 100 kötes 1:20—2:25, 1 q 2—3:50, fohagyma 100 kötes 1:20—2:25, 1 q 2—3:50, vöröserépa 100 drb 0:90—2:00, fehér répa —, fohagyma —, kelpágya —, 100 drb 0:80—30, vörös káposzta —, fejesalatta 1:50—3, kódoti saláta —, burgonya, róza 1 q 1:20—1:60, sárga 1:80—2, kútföldi 1:80—4, vörös rétes 1 q drb 0:80—20, uborka nagy salátáirak 1 drb 80—80, savanyított 100 db —, savanyított 2—2:20, 1:20 db paprika —, paprika —, 100 db csokor 1:40—2, 30—20, fejtett 1 lt —, tengeri 100 csokor 1:40—2.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 20—35, közönséges alma 10—16, fajkorte 42—48, közönséges kórte —, sziva magyaváló —, vöröses —, szarl 12—28, cseresznye faj —, közönséges —, barack (hajszin) —, görög kék —, dinnye —, asztal 12—28, görög kék —, sárga, faj —, közönséges —, dinnye —, vöröses —, közönséges (paprikájú) 24—32, közönséges 15—22, mogyoró 20—56, gesztenye magyáruq —, olasz —, narancs mezes 30 drb 1:90—3, 20 drb 1:90—3, mandarin 10 csokor 3—5, citlrom 180—180, faj hordós 1 q 18—16, keszorus 17—19, datolya 40—35, Mazsalécsok 42—36.

Fűszerek és ítalok. Paprika I. rendű 1 q frt 40—60, II. rendű 25—35, csosves —, csokor (szárrított) —, köménymag —, borsókák (szárrított) —, mák 1 q frt —, mák 25—35, szappan szin —, közönséges —, fehérbor asztal palackban 1 lt. 0:40—0:60, vörös asztal palackban 0:05—0:85, házi pálinka palackban 1—1:20, asztal palackban —

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerületi Mezőgazdasági Vásár, 1897. április 9.) A székfővárosi vásárírgazdálkodás jelentése a 'Köztelek' részérol.

Az árak 10.000 líterenként hordó nékil 236 székfővárosi réti széna, 61 székfővárosi

48 zsuzpalmu, 20 székfővárosi, 2 székfővárosi takarmány —, székfővárosi, 2 székfővárosi, 1000 székfővárosi. A forgalom gyenge. Árak a következők: réti széna 230—260, muhar új 220—240, zsuzpalmu 1100—1200, alommalu 140—160, egyéb takarmány 220—240, kőbénya —, luczerna —, szalma —, tengetiszár —, luczerna —, sarju —, szalmazsuzpalmu 160—170, széna —, zabosbőklőkony —, Oszses kocsiázim 377, szuj 30160 kg.

Állatvásárok.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhák. 1897. Április 10. 8-án. (A Budapesti központi vásárírgazdálkodás jelentése a 'Köztelek' részérol.) Felhajtástól 2:06 db, szarvasok 1 kőse 37 db, közép 87 db, alárendelt — db. Fejőstelenek: fehér — db, tarka — db, bonyhádi — db, tarka okér — db, tarka — db, jarmosvályi — db, hazinali váto — db.

A gazdasági marhávárosban a slánszabó minőségű órtólak természetesen vásárolták az assz. a jobb minőségű órtólak pedig írgazdálkodás révén eladták a marhaták. Következésként az állatok: Teljesen jarmos okér 340—350, közepes 400—420, jarmos okér — alárendelt minőségű jarmos okér — hazinali váto — forrni páronként Jarmosvályi — jobb minőségű jarmos okér 24—26, tarka bokónai váto — frig min.—kint 40 és Fejőstelenek 27 db, péhárszár magyár tehén —, tarka kevert szarvasok tehén —, bonyhádi tehén — frig, kisa — frig páronként Jarmosvályi —

Budapesti vágómarhák. 1897. Április 10. 8-án. (A Budapesti központi vásárírgazdálkodás jelentése a 'Köztelek' részérol.) Felhajtástól 2:06 db nagy vágómarha, nevelésesen 116 db magyar és tarka okér, 576 db magyar és tarka tehén, 239 db szerbiai okér, — db boszniai okér, — db szerbiai tehén, 64 db bika 21 db bivaly.

Minőség szerint: 837 db alárendelt hízott, 1063 db középminőségű és 105 db alárendelt minőségű bika, — db alárendelt hízott okér, — db középminőségű okér — db alárendelt minőségű —

Minthogy a mai vágómarhákra 647 dbbal kevesebb hajtoltak fel, mint múlt hétén s a kereslet még bélelt, mint vidékes és külföldi részérol nagygyobb volt, a vásár megféléste órák hangulat mellett folyt le. Az árak 1-2 forint emelkedtek. Gyula Kócsák legyekészlete felírt magyár és tarka okér jobb minőségű 27—30, kivételesen —, hízott magyár és tarka okér középmin. 25—26, alárendelt minőségű magyár és tarka okér 18—22, jobb minőségű magyár tehén 20—30, kivételesen tarka tehén —, magyár tehén középmin. 22—20, tarka tehén 22—25, szerbiai okér jobb minőségű 28:50—28, kivételesen —, középminőségű 28:50—28, szerbiai okér 22—29, szerbiai bivaly 15—20, kivételesen —

Budapesti vásár. Budapest, 1897. április 9. (A Budapesti vásárírgazdálkodás jelentése a 'Köztelek' részérol.)

A vásár szép számu felhajtás mellett közönséges forgalom volt.

Felhajtástól összesen 835 db. Eladtatót 360 db. Jobb minőségű lovakból házas 25 db, eladtatót 10 db 100—300 forint, könnyebb kocsiok (júker stb.) 20 db, eladtatót 8 db 180—250 forint, nehezebb kocsiok (hímtes) 35 db, eladtatót 30 db 110—170 forint, igras kocsiok (nehéz nyugati faj) 40 db, eladtatót 30 db 100—150 forint, póni 2 db, eladtatót 1 db — és 65 forint; közép minőségű lovakból: nehezebb félek (furasok 16 db 120 db, eladtatót 30 db 100—120 forint, közép (paraszti stb.) 300 db, eladtatót 10 db 25—20 forint; alárendelt minőségű lovakból 283 db, eladtatót 146 db 8—13 forint. Bónai vágóra választások: 5 db alakbűt és kutyák részére vásároltatót 5 db, tulajdonjoga gyamus 16 fellegyalutatót 6 db, ragályos betegségre gyanúsulós fellegyalutatót 6 db, takonypró miatt a gyemestherét küldetett — db.

Kőbányai zárlatvásár. 1897. április 9. (Első magyar sorsbél zárlatvásárírgazdálkodás) telefon-jelentése a 'Köztelek' részérol. Az írtak nagyja. Ház állókonyrú: Magyar válogatót 320—380 kg. nehéz — kr. 280—300 kg. nehéz — kr. 0:08—0:10 kontuli — kr. 1:00, sorsbél kőnyárú krajcsár: Szerző 320—380 kg. Román — 320—380 kg. nehéz — kr. 0:08—0:10, elcsülyesvölves és 4% engedemeny szokásos. Elegerder: Tengery új 4 — kr. frt. apra 5—7 frt Kőbányán írtak: Ház állókonyrú: Április 2. Ház állókonyrú: Felhajtás: Belföldrol 913 drb, eladtatót 832 drb. Romániából — drb, egyéb állókonyrú — darab. Összesen 5247. Fő 0:08—0:12. Ház állókonyrú: 2487 drb. Maradt állomány 20316 drb. A részv.-számlakönyvben 6361 drb van elhelyezve. Az egészériségi és transzportköltségek maradtól 654 db. Felhajtástól 3334 dból 3334 drb, Romániából — drb, összesen 8379 drb.

Elhajtás: 2065 drb, maradt állomány 6914 drb és pedig 6914 drb szér és — db román. Az egészériségi számlakönyvben 1431 más 150 drb a fogytas alól kivonatolt és technikai előzokra feloldoztatott.

Budapesti szarvasmarhák. Április 10. 8-án. (A székfővárosi központi és marhadisznó írgazdálkodás jelentése.) Felhajtástól: 722 drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, 29 drb növekedő elő borju, 371 drb elő borju; 246 drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növekedő borju, 2048 drb olított búrany, — drb 60 kecske.

A borjú és búranyvárosi órák letöltéslu volt. Az árak a következők: Elő borju; belföldi 4—25 frig, kivételesen — frig borju, 26—38 frig, kivételesen — frig sulyra, növekedő bórju — frig, kivételesen — frig búrany, 20—25 frig sulyra. Olított borju: belföldi 40—60, kiv., tiroli — frig, galicziai — frig, növekedő bórju — frig, búrany, elő borjú 2:00—7 frig, bécsi — frig sulyra. Elő búrany 3—10 frig páronként, Elő kecske — frig páronként, kivételesen — frig.

Ingatlanok árverései (20000 frt beszeréken felül).

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Április 20	Perási köz	a t. k. t. k. Toronyasky	21253
	Járásbíróság tószá	Nutya	
Április 21	Paksi köz	a t. k. t. k. Folkman	22799
	Járásbíróság tószá	Jánosmó	
Április 22	Ságvári köz	a t. k. t. k. Igmányi	23144
	Járásbíróság tószá	Igmez	
Április 27	Széki köz	a t. k. t. k. Tamtakovics	25385
	Járásbíróság tószá	Otyla	
Április 28	Budapesti köz	a t. k. t. k. Szatmáry	119451
	Törvényszék tószá	Lajos	
Április 29	Budapesti köz	a t. k. t. k. Zeiros	70111
	Törvényszék tószá	Lutván	
Április 30	Zentai köz	a t. k. t. k. Szász	50485
	Járásbíróság tószá	Pál	
Május 12	Berzsegyasi köz	a t. k. t. k. Podma	45828
	Járásbíróság tószá	Miciy Horczak	
Junius 2	Estergomi köz	a t. k. t. k. Müller	27050
	Járásbíróság tószá	Gyula	
Julius 10	Kisvárdai köz	a t. k. t. k. Fenyősi	102646
	Járásbíróság tószá	Emery	

AZ ORSZ. MAGY. GAZD. EGYESÜLET TULAJONÁSA.

Lapfőigazgató-bizottság: Graf Desseffy Aurél, Bernát István, dr. Baranyi Géza, Forstner Géza, Galcsary Károly, dr. Hagura Viktor. — Pénztárosa: a küldött-szerű felöltés: Forstner Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felöltés szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társaságok: Buday Barnabás.

Első magyar gazdasági gépjáru részvény-társulat.

Éveskedés a 1905. évi számviteli évről.

Gözcseplőink

a tőkétesebb legmagasabb fokán állat.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépjáruja

mely a gazdálkodásnak szülész

ÖSSZESEN

gazdasági gépeket gyártja.

Kivételesen legyűzhető és székfővárosi írgazdálkodásól átlátásesen megszűrlés.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hoz zánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Czím :

Első magyar gazdasági gépjáru részvény-társulat

BUDAPESTEN.

Czímre írvánl tesszék.

Egyenest a szabadalom-tulajdonostól Magyarországon kizárólag és egyedül csak

MAUTHNER ÖDON

magkeskedésében

BUDAPESTEN, VI. Andrásy-ut 23. szám alatt
kaphatók a 88.000-ik szám alatti szabadalom által védett eljárással

impregnált

valódi északnémetországi

elite takarmányrépa-magvak

eredetű 30 Kiló sávosított zacskóban, mely
székek kölcsönje a Urvényszon bejegyzett

vedjegy: a csillag ☆ jegy

fel van tüntetve. De kaphatók az impregnált
csillagjegyű répa-magvak 50 Kiló alatti, minden
kisebb mennyiségben is.

Ezen impregnált répa-magvak rendkívül nagy
hardverű előnyű, s nem impregnált közönséges
répa-magvak felett a következők:

Az impregnált répa-magvak meg vannak sem-
misztve a számos répa-betegségeknek kulford-
nást a répa-magvakon előződik penészsombák.
Az impregnált répa-magvak 2-4 nappal előbb
keletnek ki, mint a közönséges répa-magvak.

Az impregnált répa-magvak jóval több és erő-
sebb palántát fejtenek, az erősebb palántákat
pedig, mint tudjuk, nem támadják és nem is
viselhetik úgy meg a balhák semmint a
gyengébbeket.

Az impregnált répa-magvakból kelet palánták
vegetációjá sokkal gyorsabb s legelőbb és mint-
egy nyolc nappal előbb elgátlathatók ki, mint
a közönséges répa-magból kelet palánták.

Az impregnált répa-magvakról behozinyították
az Amerikaiországi termelési kísérletek, hogy
a rovarok nem bántathatják s hogy a gyökér-
üregbe sem támadhatta meg úgy, mint a köz-
önséges répa-magot.

Kapható: Csillagjegyű impregnált vö-
rös és sárga oberdörö, vörös és sárga ochdörö, sárga mályog-
alaku, vörös Mamuth takarmány-répa, ara minden fajának méter-
mésszánkint 30 frt.

BARANYAY I,

turfatermények és szabadalmazott
önműködő turfahintő-closetek,

valamint
árujegyzékek berendezési

és
felszerelés tárgyak vállalat

BUDAPEST,
II. Lánchíd-u. sz. 2.

Árjegyzékek
kivételre
bérmentesen
küldetnek.

szabadalmazott

six évig is eltartó
kévekötelek

4 1/2 m/m vastag, 150 c/m
hoszi egy posta csomag
csomag 200 db-al 1 Ft 60 k
1000 drótot 7 Ft-ért Ugyanily

portiökötelek

6 m/m vastag, 200 c/m
hoszi, egy posta csomag
100 db-át 1 Ft 60 k, 1000
darab 15 forintért szállít
váltást nélkül; ugyan-
tén más gazdasági kősze-
mieket ajánl legutányo-
sabb árszón

Bellán Mátyás,
Bács-Cséb. 2033

Nélközösethen az észszerűen dolgozó répatermelő gazdáknak

a czukorrépa feltrágyázásához
DOBRY szab. egyetemes

Salétrom-sorrahintő gépe

melnyek segítségével a drága Chilikótrómal takarékoskodni és azt teljesen egyöntetű és
előzetlenül - tozós szerint mennyiségben a répa-magvakat mindkét oldalára feltrágyázni lehet.
Már az első nap az egész nap a czukorrépa-magvakonak teljes megerősítésében,
kiszáradásig a földalatti szorgalmat, kelés és árgyökzést igénybe és bármikor kizárólag,
szükség esetén a földalatti szorgalmat.

ANTON DOBRY gazdasági gépgyárai

UNTERCETNO és JUNGBUNZLAU Csehország.

Igen tisztelt **Dobry Antal** urnak, mesző győrről
Szabadalmazotti kétesor salétrom-hintő-gépe vásárlása alkalmánál kifejezett önkönlök,
hogy annak alkalmazhatóságát földi értésem, silvesem lenek ígérem.

A gép szerkezete, hogy 200 liter salétrommal az egész földalatti szorgalmat
haladós; bármely mennyiséggel teljesen egyöntetűen hintő gépi, a répa-magvak teljes me-
gerősítésére és kizárólag, szükség esetén a földalatti szorgalmat.

A gép ábrája kizárólag a legelső mennyiségű ábrákban ki van mutatva,
hogy azonosak az első ábrákban és a második, mert a gép egy-egy új mintáján
nem szabad azonosan legelőbb ábrákban.

Tudósok
Kubr Stanislaus

Bélnémeten, a salétrom gépezetű salétrom-hintő gépi.

Fairbanks mérlegek

a legtokéletesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados
rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak és a hidra tett
terhet minden ponton egyenlően mérlegetik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésk-
nél fogva így hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat
nyer: legkitűnőbb mérlegek.

**Gazdasági, szekér-, marha-, zsák-,
és raktári mérlegeinket**

észszerű és a czélnak megfelelő szerkezetüknek fogva külö-
nösen a gazdák, gazdaságok és uradalom-
részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A

Jutányos árban, melyek sulyokkal
szemlított jobb ki-
vételű tizedes
mérlegek áránál
nem magasabbak,
a hitelesítés, cso-
magolás és looo
vasutára való fel-
adás költsége már
befoglalattal. —
Gazdasági egyesületei
tagok árkezelvény-
ben részesülnek.
Gyártásunk állami
bizonyos árban,
Andrásy-ut 12. sz. emlekedő. Árjegyzékkel, felvilágosí-
tással szintén központi irodánk szolgál. 1897. 6005

felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánk-
hoz, Andrásy-ut 12. sz. emlekedő. Árjegyzékkel, felvilágosí-
tással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR részvény-társaság
BUDAPEST, Andrásy-ut 14. Gyár: Külső-váci-ut 156.

Luczernát, lóherét, fűmagvakat,

minden czétra és minden egyéb gazdasági czélkelt és
vetőmagot a legutányosabb áron és garan-
tált jó minőségben.

Olvasz szaporítást tiszta vastag gyöke-
rökből árulva.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Kocsikenőcsőt, Petroleumot

zsákokat, takaró- és szekérröpponyvákat,
kátrányfestékeket, fedőlakot.

MŰTRÁGYÁT.

Szállít:

Sürgönyözim: „CERES” Budapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálunk.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű
savtalanított rezeolajajat stb.

Szalonnát, Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolint, karbolint, creolit, szódajelét stb.
regális karbolint, karsólt, vasólt stb.

**BUDAPESTEN,
Akadémia-utca 10. sz.**

Telefon.

Lapunk kiadóhivatalában, Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek.)

a következő gazdasági szakmunkák és regények leszállított áron kaphatók:

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről
1880. évi XII. törvényszék.
 a végrehajtásra vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben.
 Ár a bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Magyar Gazdasági Czimtár
 nagy negyzedalak, 36 ir terjedelemben.
 Tartalmazza az összes gazd. egyesületek, gazdakörök, földbirtokosok, uradalmak, hitbizományok, bérleti, gazdaszitztek, erdészek pontos és legmegbizhatóbb czimete.
 Műtán az összes gazdasági egyesületek tagjainak névsora a lakhely és utolsó posta ponton megjelölésével henfogaltatik.
 a gazdasági egyesületeknek és kereskedő világnak nagyon ajánlható.
Ára füzve 7 frt, kötve 7 frt 50 kr.

A sertés javítása és hizlalása
 gazdak és hizlalók használatára.
 Irta: **K. Ruffy Pál**
 uradalmi főtit. **1 frt 10 kr.**

A mesterséges borok készítésének
 forgalomba hozatalának tilalmáról szűő **Törvény.**
 Magyarázó jegyzetekkel ellátta: Dr. Lónyay Ferencz.
 Ár 80 kr.

Igen érdekes regények leszállított áron:
NEM SZABAD SZERETNIE. Irta: **Bedrói Lajos.** Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
AZ ERDÉSZ UR FIA. Theatrál Andrétől. Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
BELLA. Irta Anna Veritas Geniellé. Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
MI A SZERELEM? Arab regény. Irta: **Fay J. Béla.** Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
EGY CSODAEMBER KALANDJAI. Irta **Conan Doyle, fordította Fay J. Béla.** Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
A MALOM TÖRTÉNETE. Irta **Szefter János.** Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
ANGYAL ES ÖRÖG. Irta **Mathers Holin** megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.
BONDA MKLÓS. Irta **Virág Gyula.** Ár portémensen megküldve 1 frt helyett 40 krajcz.

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szűő 1884. évi XII-dik törv.-enak alapján összehállított:
I. Káté közsejéi mező- és hegyörök
 mezőgazdas. Ár portémensen küldéssel 20 kr.
II. Káté az uradalmi csűzők
 mezőgazdas. Ár portémensen küldéssel 20 kr. Összehállította: **Dr. BALKAY BÉLA.** Mindkettő csinos és könyv alakú kondítykhabba van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

II. kir. államasutasat. Üzletvezetőség Miskolcz.
Pályázati hirdetésny.
 A egyes. kir. államasutasat utasítására a Szekesfehervár, Lagyrazs-Mihály-jepkövi és a Kassa-Lagyrazs-mihályi vasút állomásai közötti 20 kilométer hosszú és a Kassa-Lagyrazs-mihályi vasút állomásai közötti 20 kilométer hosszú vasútvonalon két új pályaszakasz építésére pályázatot nyitott. A pályázati feltételek a pályázati kiírásban találhatók. A pályázati kiírás a pályázati kiírás mellékletében található. A pályázati kiírás a pályázati kiírás mellékletében található. A pályázati kiírás a pályázati kiírás mellékletében található.

1950/97-számhoz.
Bérleti hirdetmény.
 A magyar tanulmányi alap tulajdonát képező a Fehérpégyben levő, Szekesfehervár városától 28-, a budapesti magyar államasutasat sárbogárdi állomásától 6 kilométer távolságra eső és az idő szerint a teherárunknak kocsiszám szerint való felvételére és feltöltés megállóhelyi ganant Szilfalmajor elnevezéssel berendezett vasuti állomásal, úgy nemkülönben a legközelebbi időben, magán a bérleti tagon a Szekesfehervár-sárbogárdi ir. é. vasut vonalán rakodó állomásal is bér, és közgazdasági Szent-Agótba községéhez esotall szent-Agótba belső és közpámarjokból egyesített 4793 négy kat. hold kiterjedésű a mivelési ágára nézve a bérleti feltételekben részletezett birtok a rajta levő gazdasági épületekkel együtt az alóliir miniszterium IX. ügyosztályában

Magyar tőzeg- és műtrágya-ivar részv.-társ.
 ajánlja losonezi gyárából, kiténő minőségű **faeéal** **trágyáit**
 feltárt faecáliak, faeéal-superphosphát, tőzegphosphorsav stb. stb.
 Részletes irjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság 3133
 Budapest, VI., Andrassy-út 30. szám, II. emelet 8. ajtó.

1897. évi május hó 25-én
 tartandó zárt ajánlatu verseny utján 1897. évi október hó 1-től kezdődő 25 évre haszonbérbe fog adatni.
 Az 5000 frt bánatpénz leté-elét igazoló pénztári nyugtával felszerelt a 50 kros bélyeggel ellátott irisbeli ajánlat a fent kitétt nap délelőtti 10 órájáig a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál nyujtandók be.
 A részletes haszonbéri és versenytárgyalási feltételek a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, a közalpitványi gazd. felügyelőségnél Szegszárdon és a szent-Agótba birtok belső majorjában tekinthetők meg.
Budapest, 1897. évi márczius hó 29-én.
 A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől.

Előzetes 45 pengő 30 kr. sőt fél kírdi minden...

KIS HIRDETESEK.

Levegő... azonos... azonos... azonos...

Csak oly level-ekre válaszolunk, melyekkel választás...

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik valamely jellegű hirdetésre...

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Segédírási, az az megvalósítható... azonos... azonos...

Tapinai állás

Tapinai állás... azonos... azonos... azonos...

106 Pécs.

106 Pécs, Pevan... azonos... azonos... azonos...

Állásajánlás

Állásajánlás... azonos... azonos... azonos...

At Esziny

At Esziny... azonos... azonos... azonos...

A bányász

A bányász... azonos... azonos... azonos...

ÁLLÁS KERESŐK.

Földművelés... azonos... azonos... azonos...

Idél

Idél... azonos... azonos... azonos...

Magyar-óvári

Magyar-óvári... azonos... azonos... azonos...

Teljesen

Teljesen... azonos... azonos... azonos...

Földművelés-iskola

Földművelés-iskola... azonos... azonos... azonos...

20 éves.

20 éves... azonos... azonos... azonos...

ÁLLATOK.

Állatok... azonos... azonos... azonos...

Tenyészes

Tenyészes... azonos... azonos... azonos...

Élő

Élő... azonos... azonos... azonos...

Élő

Élő... azonos... azonos... azonos...

VEGYESEK.

Sírtók.

Sírtók... azonos... azonos... azonos...

Heg

Heg... azonos... azonos... azonos...

HÉVÉNY

Hévény... azonos... azonos... azonos...

Oleóó bírtok.

Oleóó bírtok... azonos... azonos... azonos...

Szőlőtényők

Szőlőtényők... azonos... azonos... azonos...

York Madeira

York Madeira... azonos... azonos... azonos...

Eredeti Eckendorfi répagyagok.

Eckendorfi répagyagok... azonos... azonos... azonos...

20 éves.

20 éves... azonos... azonos... azonos...

Élő

Élő... azonos... azonos... azonos...

SCHUTZ-MARKE

Schutz-Marke... azonos... azonos... azonos...

Élő

Élő... azonos... azonos... azonos...

VEGYESEK.

Sírtók.

Sírtók... azonos... azonos... azonos...

Heg

Heg... azonos... azonos... azonos...

HÉVÉNY

Hévény... azonos... azonos... azonos...

Vetőmagyagok.

Vetőmagyagok... azonos... azonos... azonos...

VERITAS

Veritas... azonos... azonos... azonos...

Pörlesztés kölcsön

Pörlesztés kölcsön... azonos... azonos... azonos...

Legkorábban

Legkorábban... azonos... azonos... azonos...

És kifogástalan takarmány

Kifogástalan takarmány... azonos... azonos... azonos...

Haldek

Haldek... azonos... azonos... azonos...

Wolf Soma

Wolf Soma... azonos... azonos... azonos...

Hőszív

Hőszív... azonos... azonos... azonos...

Varju és társa

Varju és társa... azonos... azonos... azonos...

Tokaji bor

Tokaji bor... azonos... azonos... azonos...

Baromfi-dög

Baromfi-dög... azonos... azonos... azonos...

VERITAS

Veritas... azonos... azonos... azonos...

Pörlesztés kölcsön

Pörlesztés kölcsön... azonos... azonos... azonos...

Legkorábban

Legkorábban... azonos... azonos... azonos...

És kifogástalan takarmány

Kifogástalan takarmány... azonos... azonos... azonos...

Haldek

Haldek... azonos... azonos... azonos...

Wolf Soma

Wolf Soma... azonos... azonos... azonos...

Hőszív

Hőszív... azonos... azonos... azonos...

Varju és társa

Varju és társa... azonos... azonos... azonos...

A keménysemeti

A keménysemeti... azonos... azonos... azonos...

VERITAS

Veritas... azonos... azonos... azonos...

Pörlesztés kölcsön

Pörlesztés kölcsön... azonos... azonos... azonos...

Legkorábban

Legkorábban... azonos... azonos... azonos...

És kifogástalan takarmány

Kifogástalan takarmány... azonos... azonos... azonos...

Haldek

Haldek... azonos... azonos... azonos...

Wolf Soma

Wolf Soma... azonos... azonos... azonos...

Hőszív

Hőszív... azonos... azonos... azonos...

Varju és társa

Varju és társa... azonos... azonos... azonos...

VERITAS

Veritas... azonos... azonos... azonos...

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

Gőz-utimozdonyokat

a legköltelesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Teljes 99—50.

Budapest—Kelenföld, a vasútállomással szemben.

hol is épített új telepeikön gőzek szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Úgyanott teljesen berendezett tartalék-rész-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (közönségi) pályaudvarról és a déli vasúton Endor-vidéi Károlyváros állomáshoz.

„Csalak fogyasztóinknak!”

A legjobb gép- és cylinder olajok az amerikai Highgate-féle szabadalmú compoundd Ocean Engine and Cylinder olaj.

Előnyök: Kiváló keménység nagy takarékoság a használatban, sok évi használat után sem támaszik meg a gép.

Használatban vannak: Amerika és Európa legnagyobb gyártelepein és majdnem az egész világjáról vevőtelepein.

Prospetűsek és előzetes nyilatkozatok kérésre küldöndek.

Hintabrodékkal szoros kapcsolatunk a magyarországi vezetőipritekkel.

Kormos és Társa Budapest, VIII., Bezeredy-utca 6.

Csalak fogyasztóink!

Allami részről történt kísérletezések alapján szikes talajok javítás

termelőképesé tételére

külföldön bizonyult az 4831

EGERESI TRÁGYAGIPSZ,

melvel, valamint mindennemű műtrágyát legbiztosabban szállít az

EGERESI MŰTRÁGYAGYÁR

Ismeretű füzetek ingyen és bérmentre.

KRAMER J.,

BUDAPEST, V. ker., Dorottya-utca 9. sz.

Elsőrendű manila kévekötdőfonalat

bármily szerkezettű aratógéphez

43 forintért szállít a

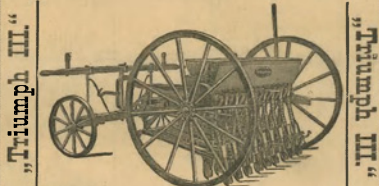
Szegedi kenderfonógyár részv. társaság
SZEGEDEN.

Ugyanitt gazdasági kötdőláruk a legjobban és legolcsóbban szerkeszték be. 3541

FRIEDLAENDER JÓZSEF
gépgyáros-, némők volt az első ki 1891-ben az ő

„TRIUMPH III.”

sorvetőgéppel, a gazdaközönségnek, egy új, a mai kor kívánalmainak megfelelő vetőgépet nyújtott, a kellemetlen váltókerékeknek és magtartó-szekrény állításának eljöttével.

A „TRIUMPH III.” versenytűző, „u. e. u. és leggyazsabb vetőgép, hegyes és lapályos vidékek részére:

Czím: 1897. Február 1-től, BUDAPEST, VIII., Külső kerpesi-ut I.
Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentre.

Lapunk bekötési táblája

1 fnt 36 krért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, Külső váczai-ut 1443. sz.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Czukorgyarak,
Ss-gyarak,
Malátagyarak,
Szeszgyarak

teljes berendezése és átalakítása.

Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyarak és szesz-főzdék terén.

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági czukorgyárat létesített.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

Mezőgazdasági özeleokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk.

